منو.. قالەو..
سەگەکەی
پاڤلۆڤ..

منو قالەو..
سەگەکەی پاڤلۆڤ..

کابرای سەرخۆش نەبووایە من ((نامەی ماجستێرەکەم)) وەردەگرتو... ئەوساش هەموو لایەك بە رێزو سەرسامییەوە سەیریان دەکردم.. هەر لە دەرگاوانی کۆلیژەکە تا دەگاتە هەموو قوتابیانی ((بەشی دەروونزانی))و بگرە قوتابیانی هەموو بەشەکانی تریش.. پرۆفیسۆری سەپەرشتیار.. دکتۆرەکان.. بگرە بێوەژنەکەی دایکیشم شاگەشکە دەبوو، سێ خوشکی جحێڵم.. بۆ ئەوەی بزانن ماجستێرو دەروونزانی چین.. بۆ ئەوەی بزانن ((پاڤلۆڤو فرۆید)) کێن ماچیان دەکردم، گەر ئەو سەرخۆشە لەعنەتییە پێڵاوی پێی چەپی دابکەندبایە من دەمێك بوو نامەی ماجستێرەکەم خوێندبۆوە.. دوام نەدەخستو لێی پەژیوان نەدەبوومەوە.. دووچاری گومانو دڵەڕاوکێ نەدەبووم، ئەو نەبووایە هەموو شتێك یەکلا دەبۆوە، پێڵاوی چەپی ئەو سەرخۆشە هەموو شتێکی هەڵگێڕایەوە، ئەگەر ئەو لەعنەتییە پێڵاوی چەپی دابکەندبایە، وەك هەموو شەوێك، وەك سەدان شەوی رابردوو.. وەك هەموو جارێك بەوپەڕی پەستیو تووڕەییو بێزاریو مەستییەوە هەردوو پێڵاوەکەی دابکەندبایە، یەکەمجار پێڵاوی پێی راستەی.. پاشان چەپ.. دووجار بیکوتایە بە زەوی ژوورەکەدا.. تەپەی یەکەم.. تەپەی دووەم.. تەپەی چی؟ ئا لەو

نیوەشــەوەدا لــە زرمــەی رووخــانی کێوێــك دەچــوو، زەمــین لــەرزینی بوومەلەرزەیەك.. ئەگەر.. ئەگەر وای بکردایە ئەوە «فرۆید» لەنێو گۆڕەکەی راست دەبۆوەو سەمای دەکرد، ئەوسا منـیش دەبـووم بـە مامۆسـتایەکی وریـاو فنجی ژێر دەواری.. سێبەری فوتابخانەکەی فرۆید، ئەوسا پافلۆڤ لە ژێر گـڵو خۆڵەوە سەری دەردەهێناو گلەیی لێدەکردم.. لەوانەیە بە تابووتەوە بهاتبایـە نێو هۆڵەکەو بیووتبایە:

« - ئەوە منت فرۆشت؟ سەد حەیفو موخابن کوڕی عەبەی توونچی..!».

وەلێ گونـاهی منـی تێدا نییـە.. گونـاه.. گونـاهی ئـەو سەرخۆشـە بـوو.. ریسی لێکردم بە خوری، ئای کە گێلو هیچ نـەزان بـووم.. نـا گێـل نـیم.. مـن نەگبەتم.. وەرە مەمرە.. نزیکەی دوو ساڵ خـەریك بـووم، سـەدەها سەرچاوە، بە عەرەبیو بە ئینگلیزی، دوو ساڵ بە هەموو رۆژەکانییەوە.. شـەوانیش.. تـا درەنگانێ دەمامەوە.. سەدەها شەو پاسەوانو پشیلەو یاساوڵو عاشـقەکانیش نووستوون.. کەچی من تا بەرەبەیان وەئاگا بوویمەوە لە سەدەها کتێبی کۆنو نوێ نەخۆشـییە کوشـندەکانی دەروونم دۆزیوەتـەوە.. خوێندوومنەتـەوە، درۆ نییە گەر بڵێم هەزاران لاپەڕەی سپیم رەش کردۆتەوە، بـەهاران.. پـاش بـاران هـەزاران مێروولـە خـاکێکی رووتـەنی داگـیر دەکـەن.. وشـەش ئـاوا مێشـكو کاغەزەکانی بـەردەممی داگـیر دەکـرد.. دەمنووسـیو دەمدڕانـد.. دەمنووسـیو دەمـ.... نووسـینو دڕانـدن ببوونـە بەشـێك لـە ژیـانم.. وام لێهـاتبوو لەسـەر پاکـەتو شـقارتەو لـەپی دەسـتو قـۆڵی کـراسو دینارەکـانیش سـەرنجو تێبینییەکانم بنووسم، هەژاری نەبووایە بێئاگایی وای لێدەکردم دینارەکانیش وەك پارچـە کاغـەزەکان بـدڕێنم، ئـەم هـەموو هـەوڵو ماندووبوونـە بـەفیڕۆ چوو.. بۆ بەدبـەختیم لـە دوا شـەوی خۆئامـادەکردنی یەکجارەکیمـدا پـێڵاوی چەپی سەرخۆشێکی تەنیاو نامۆی ناو ئوتێلێکی نمـرە حـەوتی، هەشـتی.. بـێ

نمرەی شارێکی جەنجاڵی وەك بەغدا وای لێکردم لەو نامەیە پاشگەز ببمەوە.. لە زانیاری دوای گەڕانو سۆراغی دوو ساڵ، بەلاتانەوە سەیرە.. بۆ..؟ کەوتنەخوارەوەی سێوێك، تەنها سێوێك یاسای - کێشکردنی - بە ((نیوتن)) دا.. دەبا منیش زانایەکی چکۆلە بم.. ناکرێ..؟ ببێو نەبێ.. تازە داد نادا.. دەبا من کەری ((نیوتن)) بم.. ئەوەشیان هەر ناشێ..؟ کەیفی خۆتانە، بەڵام منیش ئەو شەوە.. ئەو شەوەی سەرخۆشەکە پێڵاوی چەپی دانەکەند هاوارم کرد ((دۆزیمەوە..!)) دۆزینەوەی چی..؟ من خۆمو رەنجو فرۆیدم دۆڕاند.. ئای کە مایەپووچ دەرچووم.. ئەگینا چۆن لە دوا شەوی تەمەنی خوێندکاریم.. ئەو شەوەی بۆ بەیانی لە بەرچاوی سەدان کەس نامەی ماجستێرەکەم دەخوێندەوە.. بۆ نەگبەتی کابرای سەرخۆش پێڵاوی چەپی داناکەنێو هەموو باسەکەم، هەوڵم هەڵدەوەشێ.... ئەو شەوە تا بەیانی خەوم لێنەکەوت.. تا بەیانی کینگڵم دا.. چێشتەنگاوێکی درەنگ چوومە لای دکتۆری سەرپەرشتیارو بە کڕوزانەوەو هیلاکییەوە پێم ووت:

((- مامۆستا.. هاتووم داوای لێبوردن بکەم.. ناتوانم ئیمڕۆ بەرگری لە نامەکەم بکەم..)).

کە ئەمەم وت سپی هەڵگەڕاو چاوەکانی زەق بوونەوەو بەوپەڕی سەرسامییەوە پرسی:

((چۆن..؟))

ویستم خۆم بگرمو بە هێمنی باس لەو نەهامەتییە بکەم:

((- ئەمشەو تا بەیانی نەخەوتووم..

- لەپای چی..؟

- سەرخۆشە لەعنەتییەکەی..

نەیهێشت قسەکەم تەواو کەمو وتی:

- کام سەرخۆش..؟

- بمبوورە مامۆستا.. من زۆر ماندووم.. وام لێهاتووە پەشیمان ببمەوە..

- لە چی..؟

- لە نامەکەم..

- تێکچووی..؟ ئەم قسە حەلەقو مەلەقانە چییە..؟

- نا.. بە راستیمە..

- رۆڵە ئارام بەو بە هێمنی تێم بگەیەنە..

- چاکە.. بەڵام من بە هیچ جۆرێك ناتوانم لە بەردەمی لیژنەکە ئامادە بم..

- بەڵام دوو هەفتەیە هەموو لایەك چاوەڕێن ئیمڕۆ بیخوێنیتەوە..!

- رایگەیەنن با دوا بخرێ..

- ئاخر شتی وا نەبووە کوڕم.. پاشان جوان نییە بۆ من.. نابێ..

- بۆ نابێ.. وا بزانە کتوپڕ نەخۆش کەوتووم..

- بەڵام تۆ ساغیت..

- تەنها بە رووکەش..

- دیسان تێکچوویتەوە..؟ واز بێنەو خۆتم لێ شێت مەکە.. ئەوەی لاتە بۆ وەختی دکتۆراکە هەڵیگرە..

- تووڕە مەبە گەر بڵێم لەو نامەیە پەشیمانمو وام لێهاتووە سەرلەنوێ تێهەڵبچمەوەو بەلای پاقلۆڤدا بیشکێنمەوە..!

- ئەم ئاوازە تازەیە..

- تازە بێ یا کۆن.. تا نەیەمەوە سەرخۆم هیچم بۆ ناکرێ..

- باشە سبەی..؟!

- ناتوانم..

- ئەی كەی دەتوانیت..؟

- نازانم..

- وا بڕوا تۆ من شەرمەزار دەكەی..

- من بەداخەوەم.. بەڵام چاریشم نییە.. ئەو كابری سەرخۆشە..

قسەكەی پێبڕیمو بە تووڕەیی پرسی:

- كام كابرا..؟

- ئەو كابرایەی ژوورەكەی بەسەر ژوورەكەی منەوەیە..

- جا ئەو چ پەیوەندی بە نامەكەی تۆوە هەیە..؟ بەسەر فرۆیدو پاڤلۆڤ — دوە..؟ ئەم چی كرد تا تۆ وا سەرت لێبشێوێ..؟

- وەك هەموو شەوێك پێڵاوەكانی دانەكەند..!!

- تۆ خەریكە منیش بە دەردی خۆت بەری.. پاشان تۆ بیر لە گوزەرانی خۆت ناكەیتەوە؟

- زۆریش.. بەڵام ئەی گومانو دوودڵی..؟

- بەخوا جوانە.. دوای دوو ساڵ..؟!

- بەڵێ..

- لەپای چی..؟

- لەپای راستی.. لەپای شەرەفی زانستی..

- گەر وابێ لەگەڵتام.. بەڵام من لە هیچ حاڵی نەبووم.. سەرخۆشو پێڵاوو فرۆیدو.. تێناگەم..

- ئەو سەرخۆشە وای لێكردم بڵێم من زوڵمم لە پاڤلۆڤ كردووە..

- چۆن..؟

- دوورو قووڵە.. گەر تۆ بەرگریم لە نامەكەم دوا بخەیت بەیانی دێمەوەو لەسەرخۆ چیرۆكی ئەو سەرخۆشەت بۆ دەگێڕمەوە..)).

تۆزێ هێمن بۆوەو بە سۆزێکی باوکانەوە سەیری کردمو بزەیەك گرتیو پاشان وتی:

((- تازە چار نییە.. برۆ.. بەڵام بەیانیت بیر نەچێ.. بێیتەوە..)).

وا کۆتایی هات.. یان بڵێم وا کۆتاییم هات، پێڵاوی موبارەکی کابرای سەرخۆش شیرازەی هەموو شتێکی شێواند، وێنەی راستییەکی لە بەرچاوم تەڵخ کرد، راستییەك کە دوای دوو ساڵ پێی شاد ببووم، خۆمو خەڵك.. خۆمو نەخۆشییەکانی خۆم، ترسو شەرمو دەیان گرێو دەردی دەروونی سەردەمی منداڵی خۆمم لە فرۆید — دا دۆزیبۆوە، ئەو شەوە دوا شەو بوو.. چەند بەختەوەر بووم، دە جار ناونیشانی نامەکەم خوێندەوە، لاپەڕەکانیم هەڵدایەوە، لە وشەکان ورد دەبوومەوە، بگرە نوختەو فاریزەکانیش.. لێرەو لەوێ دەمخوێندەوە، بە تایبەتی بەشی سێیەم ((بەرگریکردن لە فرۆید)).. بە خۆشیو ترسێکەوە بیرم لە پرسیاری دکتۆرەکانو وەڵامەکانی خۆم دەکردەوە، بیرم لە پیرەدایك دەکردەوە.. لە کچە چاوڕەشەکەی بەشی ئینگلیزی.. بەڵام چی لە رێکەوتی شووم دەکەی..؟ کابرای سەرخۆش خەوی لێزڕاندم.. تا بەیانی کینگڵم دا.. ئەگەرچی بیرم نایە، هەرگیز، لە هەموو شەوەکانی ژیانما ئارام نووستووم، هەرچەندە خەویشم سووکە.. بەڵام هەر کاتێ سەر بخەمە سەر سەرین سووکێ خەوم لێدەکەوێ، وەك ئێوەش نیم.. هەزارو یەك گرفتو دەردم هەبووبێ خەوی خۆم کردووە، رەنگە هەندێکتان بە خەیاڵی کچۆڵەیەك تا بەیانی چاو لێك نەنێ.. جێهێشتن، تۆران، سووکەشەڕ، بێ پووڵی، مەرگ.. ئا مەرگ.. ئەو رۆژەی باوکم مرد.. بۆ شەوەکەی زۆر ئاسایی خەوم لێکەوت.. خەونێکی سەیریشم دی.. بیرمە لەو خەونەدا کچێکم ماچ کرد.. گوناهی منی تێدا نییە.. خەونەو دیومە، ئەمن کەرو گاش نیم.. ئەوەندە ساویلکەو بێ خەمیش نیم.. بە عەقڵم پێمەکەنن.. خەم بۆ

چۆله‌كه‌ی مردووی سه‌ر شۆسته‌یه‌ك ده‌خۆم، چۆله‌كه‌یه‌ك شه‌وی ساردی زستانێك كوشتبیه‌تی، ئه‌من پێم له‌ مێروولـه‌ش پاراستووه‌، كه‌چی هه‌زارو یه‌ك خه‌مم هه‌بووبێ هه‌ر نووستووم، هه‌ر كاتێ سه‌رم خستبێته‌ سه‌ر سه‌رین خه‌وم لێكه‌وتووه‌، هه‌ندێ بێ ڤالیۆم خه‌ویان لێناكه‌وێ، هه‌ندێكتان قاپێك ئاره‌ق نه‌خواته‌وه‌ تا به‌یانی كینگڵ ده‌دا.. قسه‌ی هیچ.. ئه‌من حه‌وت ساڵ كچه‌ خاڵێكی خۆم خۆش ویست.. به‌رله‌وه‌ی له‌ ماجستێره‌كه‌ وه‌ربگیرێم.. رۆژێكیان كتوپڕ وتیان: «شووی كرد..!» شووی به‌ بازرگانێكی گه‌وره‌ی شار كرد.. ئه‌و شه‌وه‌ی هه‌واڵه‌كه‌یان پێراگه‌یاندم وه‌كو ئێوه‌ نه‌چوومه‌ باڕێك به‌ قه‌ڕابه‌ بخۆمه‌وه‌، نه‌چووم كابرای بازرگان بكوژم، یان هه‌ڕه‌شه‌ له‌ كچه‌ خاڵه‌كه‌م بكه‌م، یان باوكی.. یان.. یان.. به‌ڵام سه‌ر له‌ ئێواره‌ی رۆژی دواتر چوومه‌ دارستانه‌كه‌ی نزیك گه‌ڕه‌كو بۆ كه‌رییه‌تی‌و بێبه‌ختی خۆم گریام.. شه‌و كه‌ چوومه‌وه‌ سێ وێنه‌و چڵو چوار نامه‌ی دڵداریم سووتاند، ئه‌و رۆژه‌ وام هه‌ست كرد كوكوختییه‌كانی سه‌ر دره‌خته‌كانیش بۆ خه‌می من ده‌گمێنن، وامده‌زانی دره‌خته‌كانیش به‌ چرپه‌وه‌ پێم ده‌ڵێن:

« - بۆ ئه‌و بێبه‌ڵێنه‌ خه‌م مه‌خۆ.. پاره‌ فریوی دا..» ئاوی جۆگه‌له‌ ده‌ستكرده‌كانیش ده‌یانچرپاند:

« - ئه‌و كچه‌تیوه‌ ساویلكه‌یه‌ شایه‌سته‌ی یه‌ك دڵۆپه‌ فرمێسكی تۆ نییه‌..».

من نیازم نییه‌ چیرۆكی ئه‌و حه‌زه‌تان بۆ بگێڕمه‌وه‌، ئه‌وه‌یان چیرۆكێكی سه‌ربه‌خۆیه‌و سه‌دان لاپه‌ڕه‌ی نقومی گریانی ده‌وێ، من ده‌مه‌وێ بڵێم: ئا له‌و شه‌وه‌دا.. شه‌وی داڕووخانی كۆشكی سپی ئه‌وین‌و پچڕانی گۆرانی حه‌زی حه‌وت ساڵه‌م، ئا له‌و شه‌وه‌ شوومه‌دا سه‌رم خسته‌ سه‌ر سه‌رین‌و خه‌وم لێكه‌وت، ره‌نگه‌ بڵێن: ده‌ كه‌واته‌ خۆشت نه‌ویستووه‌.. ئه‌گینا چۆن حه‌زی حه‌وت ساڵه‌ت دۆڕاو وا كافرانه‌ خه‌وت لێكه‌وت، ئاخر وا نییه‌.. باوه‌ڕتان بێ

بە دەم گریانەوە خەوم لێکەوت، لەگەڵ تکەی فرمێسکەکانم بەرگی سەرینەکە رەنگی دایەوە، خەوێکی خۆش و هەم ناخۆشیشم دی.. لەو خەونەدا بازرگانەکم کوشت و کچە خاڵەکەی خۆم فڕاند.. هەڵمگرت و بردمە گوندێکی نێو ئەو شاخانە، هەر لەو خەونەدا کوڕە خاڵەکانم گەیشتنە ئەو گوندەو منیان کوشت.. خوشکەکەی خۆیان، دولبەرەکەی منیان بردەوە.. گاڵتە بە عەقڵم مەکەن.. خەون هەر وایە، بە تایبەتی گەر خەونی عاشقێکی وەك منی کۆستکەوتە بێ، سەیر لەوەدایە من کوژرابووم و ئاگام لەوەش بوو کوڕانی خاڵ هەڕەشەیان لە خوشکەکەیان دەکرد بەوەی کە زیندەبەچاڵی دەکەن.. کەچی من ئەو شەوە پیاوێکی مەست نەیهێشت بخەوم.. رەنگە بڵێن بۆ..؟ هاتە ژوورەکەت و بە سەرخۆشی خەوی لێزڕاندیت..؟ هەر بە مەستی چیرۆکی ژیانی خۆی بۆ تۆ گێڕایەوە..؟ یان ئەوەتا بەزۆری رایکێشایت تا لە باڕێکی لاپەناوە بەیەکەوە بخۆنەوە..؟ نەخێر.. ئەی چی..؟ ئەی هیچ.. ئەمن ناتوانم وا بە ئاسانی چیرۆکی ئەو سەرخۆشە بگێڕمەوە.. گەلێ ماندووم، من نەخۆشم، من نەخەوتووم، چەندەها شەوە بیر لەو لەعنەتییە دەکەمەوە، لە نامەی ماجستێرەکەم، لەو گێژەنەی تێی کەوتووم، گوێ بگرە تا کۆتایی.. لەوانەیە سەرسام بیت، یان وەك وتم بە عەقڵم پێکەنیت، یان ئەوەندە پەست بیت بە جرتێك.... مەترسەو شەرم نەتگرێ و لەوەشیاندا هەر سەربەست بە، هەڵبەتە تۆ حەز لە چیرۆکێکی سەیرو سەمەرەو پڕ کارەسات دەکەی، جەرگبڕ، کۆتایی بە مەرگ و خوێنڕشتن بێ..؟ رەنگە برادەرەکەت حەز بکا چیرۆك بە دۆڵ و زوڕناو هەڵهەلەو ماچ و مووچ کۆتایی بێ..؟ لەوانەشە حەز بە چیرۆکی دڵداری بکا، یان پۆلیسی، تاوان و سزا، یان سەرکێشی و ململانێی دۆست و دوژمن.. یان کێشەی نێوان مرۆڤ لەگەڵ خودی خۆی، یا لەگەڵ کۆمەڵ، یان لەگەڵ هەموو دونیا.. بەڵام ئەم چیرۆکە پەیوەندی بەم شتانەوە

نییە.. پەیوەندی بە دانەکەندنی پێڵاوی چەپی سەرخۆشێکەوە هەیە، پێڵاوو سەرخۆشەکەش پەیوەندییان بە پاڤلۆڤ – ەوە هەیە.. ئەمەیان نوکتە نییە.. راستییەکە.. دوای سەدەها شەوو چەندەها مانگ خوێندنەوەو نووسین.. دوای ئەوەی سەرم بە دەیەها کتێبخانەدا گرت، چەندەها لاپەڕەم رەش کردەوە.. چەندەها لاپەڕەی تازەو کۆنیشم هەڵدایەوە، کتێبی قەبەی دەروونزانی، شەونخوونی، رۆژانی دوورودرێژی سەر مێزی کتێبخانەکان، رامان.. رامان، گوێم لە دەیەها پرۆفیسۆرو دکتۆری هۆشمەندو کەچەڵ گرت، زانیاری‌و ئەزموونی رەنگاوڕەنگی خۆیان هەڵدەڕشتە بەردەمم، دەچوومە هەموو ئەو پۆلانەی تیایدا دەروونی مرۆڤ وەك شووتییەکی زۆر گەییو شەق دەکرا، وام لێهاتبوو لە دوای شووکردنی کچە خاڵەکەم ماوەی ئەوەم نەبێ حەز لە هیچ کچێکی دیکە بکەم، دڵداری کات‌و حەوسەڵەو چاوەڕوانی‌و ژوان‌و سەریەشەی زۆری بەدواوەیە، ئاخر لە نامە پیرۆزەکەم دوای دەخستم، نەك لەبەر ئەوەی کەسێك نییە خۆشم بوێ‌و.. یان منی خۆش بوێ.. نەخێر.. وا تێنەگەن.. بە راست کێ هەیە..؟! وەلێ هەزار ئەفسووس حەزی کچە خاڵەکەم برینێکە قەت تیمار ناکرێ.. ئەمێستاش خوێنی ئەو برینە کۆنەم لێدەتکێ، من زۆر نەگریس‌و سەگبابم.. لە ژیانما هەموو شتێك، هەموو کارێك بە قورسی دەگرم، نەخێر ئەو – م بیر نەچۆتەوە.. گەرچی تەمەنیشم لە سی‌و پێنج ساڵ تێپەڕیوە، ژنیشم نەهێناوە.. حەزیشم لێیەتی، لەبەر ماجستێرو ئەو کەڵکەڵەیەی کەوتۆتە سەرم، لەبەر ئەو باسە ئاڵۆزەی هەڵمبژاردووە ناپرژێمە سەر هیچ، بە تایبەتی گەر باسەکەش پەیوەندی بە دەروونەوە بێ، یەکێکی وەك منیش کە دەیەها نەخۆشی دەروونیم لە خۆمدا بینیوە.. هەر لە هیستریاوە تا دەگاتە ترس‌و راڕایی‌و ماتەمینی.. رەنگە بڵێن تۆ ماجستێرت بۆچییە؟ کە تەمەنت لە چل تێپەڕی‌و کەوتیتە کۆکەکۆك،

چـاوەكانت كـز بـوون، دەسـتو پەنجـەكانت كەوتنـە لـەرزين، يەكەيەكـە ددانەكانت كەوتن، سەرت تووكى پێوە نەماو كەچەڵ بوويت.. ئەوسا نەك هـەر قـەيرە كـچ.. لەوانەيـە بێوەژنيش پێت رازى نـەبێ.. بـا وا بـێ.. بـەڵام گوناهە.. واى بۆ مەچن كە من لەپێناو پارەو پلەو پايە خەريكى ماجستێرمو سـوورم لەسـەر ئـەوەى كـە هـەر دەبـێ بيگـەمێ، گـەر واى بـۆ بچـن گوناهتـان دەگاتێ.. تا گوێتان لە چيرۆكى رەشى من نـەبێ.. لـە خۆتانـەوە هەڵمـەدەنێ.. تفـەنگ بـە تاريكييـەوە مـەنێن، مـن وەك زۆربـەى زۆرتـان گونـاهم.. بەستەزمان.. بەڵكو لە هەمووشتان گونـاهترم، ناشمـەوێ بـۆم بگـرين، نـەخێر، دەشـتوانم واتـان لێبكـەم بگـرين.. ئـا.. مـن چـەندەها جـار بـە چـيرۆكو سەرگوزشـتەى پـڕ كـوێرەوەرى خـۆم خـەڵكم گريانـدووە.. وا بـەكوڵ گريـاون منيشيان خستۆتە سەر شينو شەپۆڕ، هەندێ جاريش ئاگام لـە خـۆم دەبـڕێو دوو سێ درۆى قورسيش دەخەمـە سـەر چيرۆكى نەگبـەتىو نەهامـەتيم، لـە ژيانما هەميشە راستىو درۆ تێكەڵ دەبێ، من بابايـەكى شـێتم.. ئـەگينا بـۆ وا تێكەڵو پێكەڵم.. ها.. ئەوەيە.. ماندووم.. ماوەيەكە نەخەوتووم.. مەترسـن.. هەر ئێستا هەموو سەرە داوە ئاڵۆزكاوەكان لەيەكدى جوێ دەكەمـەوە.. ئەوسا سەرسام دەبنو رەنگە لە هەموو لايەكەوە چەپڵەو مـاچو نامـەى ستايشـم بـۆ بێ، دەشێ نامەى پڕ جنێويشم بـۆ بـێ، هـيچ كاميـانم بـەلاوە مەبەسـت نييـە، گـرنگ چـيرۆكى سەرخۆشـەكەيە.. پـێڵاوى چـەپى.. ئـا مـن وتم قوتـابى ماجستێرمو دەبووايە تا ئێستا نامەكەم پەسند بكرايە.. گـەر ئـەو سەرخۆشـە نەبووايـە لەوانەيـە باسـەكەم ببووايـە بـە تەقينەوەيـەكو دەنگـى بدايـەوە، هەموو دكتۆرەكان سەرسام دەبوون، رەنگە دواى هەفتەيەك.. نا.. تۆ بڵێ هـەر ئـەو رۆژەى كـە بەرگرييەكـەم تـەواو دەكـرد.. لێـى كـۆ دەبوونـەوەو بڕياريـان لەسـەر دەدا تـا وەربگێڕدرێتـە سـەر هـەموو زمانـە زينـدووەكانى دونيـا..

له‌وانه‌یه نامه‌ى داوه‌تم بۆ بهاتبا تا بچم له دانیشگاكان له باسه به‌پێزه‌كه‌م بدوێم، خۆ له‌وانه‌شه هه‌ر دواى ئه‌وه‌ى باسه‌كه‌م ته‌واو ده‌كرد لیژنه‌كه تووڕه بوونایه‌و من‌و پیره‌دایك شاگه‌شكه بین، به‌وه‌ش شوكرانه‌بژێر ده‌بووم گه‌ر پاره‌ى نان‌و نووستنه‌كه‌م لێنه‌ستێننه‌وه، ره‌نگه ئه‌و كچه چاو ره‌شه‌ى به‌شى ئینگلیزیش لێم بتۆرایه‌و منى نه‌ویستایه، ئه‌وسا نه‌مده‌توانى بگه‌ڕێمه‌وه لاى پیره‌دایك‌و سێ خوشكى جحێڵ.. ئه‌وسا دایكه بێوه‌ژنه‌كه‌م پێم ده‌ڵێ:

((- بڕۆ بێ غیره‌ت.. نه مانشسته‌رت گه‌یانده سه‌رو نه ژنه‌كه‌شت هێنا..)).

دوو ساڵه ده‌مه‌وێ فرۆیدو پاڤلۆڤ له‌یه‌كدى نزیك بخه‌مه‌وه.. ره‌نگه بپرسن بۆ له‌نێو ئه‌و هه‌موو زانیارییه جۆربه‌جۆرانه ده‌روونزانیت هه‌ڵبژارد..؟ زۆر خزم‌و براده‌رو ناسیاو ئه‌مه‌یان له‌لا دركاندووم، كه‌سانى نزیك ده‌زانن من هه‌ر له مناڵییه‌وه‌و به زكماك زیره‌ك بووم، وه‌لێ زیره‌كێكى نه‌خۆش، نه‌خۆشى جه‌سته‌و ده‌روون، براده‌رو خزم‌و ئاشناو رۆشنا حه‌زیان ده‌كرد ببم به پزیشك یا ئه‌وه‌تا ئه‌ندازیارێك.. نه‌بووم.. نه‌مویست، ئاواتى هه‌موویانم خسته ژێر گڵ.. به‌لاتانه‌وه سه‌یره..؟ ئێوه وان.. ده‌تانناسم.. پاره، پله‌و پایه، قوربانى ئه‌و رێكه‌وته بم منى فڕێدایه باوه‌شى فرۆیدو پاڤلۆڤ، فرۆید – م زووتر ناسى.. رۆژێكیان هه‌ر به رێكه‌وت له ماڵى براده‌رێكما كتێبێكى فرۆیدم ده‌ست كه‌وت، به په‌له خوێندمه‌وه.. به دواى هى تردا گه‌ڕام، بووم به ده‌روێشى فرۆید، هه‌ر له‌و رۆژه‌وه ئه‌و خولیایه گرتمى‌و بڕیارم دا شه‌شى وێژه‌یى ته‌واو بكه‌م‌و بچمه به‌شى – ده‌روون شووناسى – هه‌ر واشى لێهات، ئه‌وه‌تا ده‌مبینن.. چوار ساڵ وه‌ك شێخى ته‌ریقه‌تى نێو خه‌ڵوه‌ت كه‌وتمه نێو دونیاى ده‌روون، ده‌روون ببووه جه‌نگه‌ڵێك تیایدا ون بووم، جه‌نگه‌ڵێكى هه‌زاربه‌هه‌زار.. ببووه شاخ‌و كێوو ده‌ربه‌ندێك، ده‌ریایه‌ك‌و منیش بێچوه نه‌هه‌نگێكى چكۆله، هێدى هێدى گه‌وره ده‌بووم، سه‌ره‌تا له

نزيك كەنارەكانەوە مەلەم دەكرد.. كە گەورەتر بووم تا ناوەڕاستو قوڵایی ڕۆیشتم، دەروون ببووە ئەشكەوتێكی ترسناكو هەزاران نهێنیو كاسەسەرم تیا دۆزییەوە، هەر ڕۆژەو كاسەسەرێكی تازە، بەڵام ڕۆژ بە ڕۆژ پتر هەستم دەكرد ئەمن نەخۆشم، شەوو ڕۆژ دەمخوێندەوە.. دەڵێن كرمی ئاوریشم بكەوێتە نێو دارستانێك لە درەختی توو.. گەڵای پێوە نامێنێ.. منیش ئاوا كتێبم دەخوارد.. بیابان چۆن دڵۆپە بارانەكان هەڵدەمژێ.. مێشكی من ئاوا وشەكانی هەڵدەمژی.. ڕۆمانو شانۆگەریو شیعرو فەلسەفەو مێژوو.. بگرە پارچە ڕۆژنامە كۆنو فڕێدراوەكانیشم دەخوێندەوە.. دەمخوێندەوە تا شارەزای پەناوپێچی.. كونو كەلەبەری دەروونی مرۆڤ بم، گوێم لە مۆسیقا دەگرت تا لەو ئاوازەوە برینو خەمی مۆسیقاژەنەكە ببینم، سەیری تابلۆی هونەرمەندەكانم دەكرد تا لەنێو هێڵو ڕەنگی ڕژاوی سەر پارچە تەختەو قوماشەكان ژانو تلانەوەو چیرۆكی ژیانیان بخوێنمەوە، هەر لەوەوە شارەزای نەخۆشییەكەی «ڤان كوخ» بووم، ترسی نێو تابلۆكانی «مونش»، ناشیرینیو ناڕێكی «باكۆن»، گرێ كوێرەكانی دۆستۆیفسكی، لۆرانس، داڤنیشیو زەردەخەنەی مۆنالیزا، كافكاو ڕەشبینی، هیچكۆكو ترس، كیتسو خەم، ڕایشو سێكس، بۆم ساغ بۆوە فرۆید خۆی گەورەترین نەخۆشەو لە نەخۆشی دەدوێ.. زۆرانی تر.. بەخیلیم بەوانە دەبرد.. دەمویست وەك ئەوان، ئازایانە، لە نەخۆشی خۆم بدوێم، گەر توانیم بدوێم ئەوە پاك دەبمەوە، دیسانەوە لە باسەكەم لام دا.. پێڵاوی سەرخۆشەكە.. بەهەرحاڵ.. من باسەكەم تەواو كردووەو كەچی ئەو سەرخۆشە سەرەداوی گلۆڵەكەی لێ بزر كردم، نامەكەم بوو بە كۆلارەی دەم ڕەشەبا.. وای لێكردم دوای دوو ساڵ تازەبەتازە بڵێم: پاڤلۆڤ تۆ بردتەوە.. فرۆید تۆ دۆڕاندت.. یان هەردووكیان دۆڕاندیانو.. نا.. هەردووكیان بردیانەوەو من دۆڕاندم.. ئا من خۆم دۆڕاند، ئای كە هیچنەزان

دەرچووم.. وەلێ تا ئێستاش کە ئەم چیرۆکە دەگێڕمەوە ئەمن فرۆیدم خۆش دەوێ‌و.. ڕێزی دەگرم، من ناتوانم بیسڕمەوە، تەنها پاڤلۆڤ توانی جێگەی پێ لەق بکا، نەك پاڤلۆڤ.. لای من ئەو سەرخۆشە، نەك سەرخۆشەکە.. بەڵکو پێڵاوی پێی چەپی سەرخۆشەکە، نەك پێڵاوەکەش خۆی.. بەڵکو تەپەی پێڵاوەکە.. نامەکەم پیرۆزەو بەر لە من کەس خۆی نەخستۆتە دەریای وا قووڵ‌و پڕ ترس، باسەکەم.. ها.. بوێرم بیڵێم باسەکەم خولقاندنی گونجانێکە لە نێوان فرۆیدو پاڤلۆڤدا.. ڕەنگە بڵێی: کەس گووی وای نەخواردووە.. من دەیخۆم.. کوڕی عەبەی توونچی دەیخوا.. یا ئەوەتا سەردەکەوم یا ئەوەتا پرۆفیسۆرو مامۆستاو دەرگاوان‌و قوتابیانی گوێگر بە شەق لەو هۆڵە دەرم دەکەن.. ئەی کێ نالێ ئەو باسەی من دەنگ ناداتەوەو لە تەلەفزیۆن‌و رادیۆش باس ناکرێ..؟ ئای کە پیرۆزە.. ئەوسا کچە چاو ڕەشەکەش چەپڵەم بۆ لێدەدا، پیرەدایك دەڵێ: «دەستخۆش رۆڵە.. ڕەنجی منت لێ حەڵاڵ بێ.. خۆزگە باوکت زیندوو بووایە.. قەت لەو باوەڕەدا نەبوو ئەتوو ببی بە پیاو.. ئای کە بە سووکی سەیری دەکردیت..!».

دەزانم بە ژنە دراوسێیەکان دەڵێ: «ژنینە ئەوە فەرهاد مانشستەرەکەی تەواو.. مەولودێکی پێغەمبەرم لەسەرەو لە مزگەوتەکەی مەلا حەسەن دەیکەم..!».

مەولودی چی..؟ چما ئەو سەرخۆشە تامی تێداهێشت..؟ بەهەرحاڵ.. من واز ناهێنم، مەبەستیشم نییە بەڵگەنامەی ماجستێر وەربگرم‌و لە ژوور سەرم بە دیوارێکەوە هەڵیواسم، پیاوی وەك من نەخۆش شانازی وا بە خۆیەوە ڕەوا نابینێ، من نەخۆشم‌و لە ناوەوە داڕزاوم.. با زیت‌و زیرەك بم.. داد نادا.. بلیمەتان زۆریان نەخۆشن.. بگرە شێتیشن، پێم مەڵێ شوورەییە.. شەرمە چۆن وا باسی خۆت دەکەی؟ بۆ تۆ شەرمە.. تۆ دەترسیت گوێ لە من

بگریت.. حەز دەکەی وەك ئافرەتێکی سۆزانی دەموچاوم بۆیاغ بکەمو بێم سەمات بۆ بکەم.. من سۆزانی نیم تا بە عاقڵی لەسەر کۆشت دابنیشم.. من کابرایەکی بریندارم.. تۆ ناوپریت باسی خۆت بکەی.. بۆیە رقت لەو کەسانەیە لە وێرانەخاکی مێشكو دڵیان بدوێن، گەر لە منالێتەوە شەقو تفو جوێنو خوێنو دەردێکی زۆرت نەبینیوە گوێم لێ مەگرە.. ئای کە عەبەی توونچی فەلاقەی کردووم، منالانی لە خۆم گەورەترو بچوکتر تێیان هەڵداوم، ئای کە مامۆستاکان بە راستەو حەیزەران پشتەدەستیان داغ کردووم، ئای کە تفی ئەمو ئەوم لە رووی خۆمدا سڕیوەتەوە، ئەمن دوو نەخۆشیی زۆر کوشندە وەك شێرپەنجە ناخیان خواردووم، هەر لە منالیمەوە سەرم دەخۆن، دوو نەخۆشی هەروەك دوو ماری رەشی سەر هەردوو شانی — زوحاك — لە ناخما رواون، مارەکانی سەرشانی زوحاك بە مێشکی گەنجان تێریان دەخواردو دەسرەوتن.. وەلێ من..؟ ئەم دوو نەخۆشییە مێشکی خۆم دەخۆن.. ئەم دوو نەخۆشییەش.. ئەو دوو گرێیەش ترسو شەرمە.. هەر لەبەر پیرۆزیو گەورەییو ترسی ئەو دوو گرێیە چوومە بەشی — دەروونزانی —و رەنگە هەندێکتان بڵێن جا چی تێدایە.. ئێمەش، هەموومان، کەم تا زۆر هەم دەترسینو هەم شەرمیش دەکەین..؟ وایە.. بەڵام کەستان وەك من قوڕی بۆ نەگێڕاوەتەوە.. لەوانەیە بڵێن: درۆ دەکەی.. گەر ئەوەندە ترسنۆكو شەرمن بوویت چۆن حەوت ساڵ حەزت لە کچە خاڵەکەت کرد..؟ وا نییە.. بە هەڵەدا رۆیشتوون.. ئەمن بە دزییەوە.. لە ژێرەوە خۆشم دەویست، ئەو نەیدەزانی، هەر خۆم بە تەنیا بۆی دەسووتام.. چاوەڕێ بوو رۆژێك لە رۆژان منی کەڕو لاڵ، منی گێژوویژ ئەو نهێنییە بدرکێنم.. پیاو بووم.. نەمدرکاند.. کاکە نەمتوانی.. نەموێرا.. ئیتر بۆ خۆی شووی بە بازرگانەکە کرد.. ئەمێستا سێ مندالی هەن، دوو کوڕو کچێك، منالەکان بە فەرزەندی خۆم دەزانم.. باوکی

ناوی لێناون: هیوا، بڕوا، خه‌نده‌.. منیش به‌ دزییه‌وه‌ ناوم لێناون: هاوار، غه‌مبار، فرمێسك.. ئا بیرم كه‌وته‌وه‌، رۆژێكیان كه‌ هێشتا قوتابی بووم.. دولبه‌ره‌كه‌م له‌سه‌ر ده‌فته‌رێكما ئه‌م دێڕه‌ی خوێنده‌وه‌: «له‌لام ئاسانتره‌ كێوێك به‌ نینۆك بڕمێنم له‌وه‌ی به‌ ئافره‌تێك بڵێم خۆشم ده‌وێی..!» كه‌ ئه‌مه‌ی خوێنده‌وه‌ سه‌ری هه‌ڵبڕی‌و زۆر بێباكانه‌و به‌ گاڵته‌پێكردنێكه‌وه‌ وتی:

« - چ كه‌رێك ئه‌وه‌ی وتووه‌؟».

به‌ لێوه‌له‌رزه‌وه‌ وتم: « - شاعیرێك..!».

وتی: « - جوان نییه‌ شتی وا له‌ ده‌فته‌ره‌كانتا بنووسیت..».

كه‌ وای وت لاڵ بووم‌و وتم: « - راست ده‌كه‌ی..».

به‌ تووڕه‌ییه‌وه‌ وتی: « - من هه‌رچی بڵێم، تۆ ده‌ڵێی راست ده‌كه‌ی..».

به‌ ترس‌و شه‌رمه‌وه‌ وتم: « - ئاخر راست ده‌كه‌ی..!».

هه‌ر ئه‌وسا ویستم پێی بڵێم ئه‌م رسته‌یه‌م بۆ حاڵ‌و ده‌ردی دڵی خۆم نووسیوه‌.. كه‌چی نه‌موێرا.. كه‌ له‌گه‌ڵما ده‌دوا تك تك ئاره‌قه‌م ده‌كرد، سوور هه‌ڵده‌گه‌ڕام، زۆرجار له‌ خه‌م‌و حه‌ژمه‌تی ئه‌و لاڵبوونه‌م ده‌گریام.. له‌وانه‌یه‌ بڵێن ئه‌ی ئه‌و سێ وێنه‌و چل‌و چوار نامه‌یه‌ی كچه‌ خاڵه‌كه‌ت..؟ ده‌ستخه‌ڕو مه‌بن.. چل‌و چوار نامه‌كه‌ هه‌ر خۆم نووسی بووم‌و هه‌ر خۆیشم وه‌ڵامی خۆمم دابۆوه‌.. وه‌ك كه‌سێك گۆرانی بۆ ده‌ردی دڵی خۆی بچڕێ، وه‌ك زوڕناگێوێك خۆی زوڕنا لێبداو خۆیشی هه‌ڵپه‌ڕێ.. گه‌ر كه‌سی واتان نه‌دیوه‌؟ ئه‌وه‌ منم..! سێ وێنه‌كه‌ش خۆی نه‌یدابوومێ.. به‌ درێژایی ئه‌و ساڵانه‌ كه‌ ده‌چوومه‌ ماڵیان توانیم غیره‌ت بده‌مه‌ به‌رخۆم‌و هه‌رسێكیان بدزم، ئه‌و شه‌وه‌ی كه‌ زانیم شووی كرد هه‌موویانم سووتاند.. نه‌ك له‌ رقی شووكردنه‌كه‌.. نه‌خێر.. له‌ ترسانا سووتاندم.. له‌ شه‌رمانا.. چونكه‌ تا ئه‌و شه‌وه‌ش زه‌نده‌قم له‌وه‌ چووبوو بیدۆزنه‌وه‌، هه‌موویانم له‌نێو جانتایه‌كی

چکۆلەی تەنەکەدا کلیل دابوو، هەموو رۆژێکیش شوێنەکەیم دەگۆڕی.. ئەوەندە شەرمن و بەستەزمان بووم نەدەچوومە ناو پاسیش نەبا خەڵکی سەیرم بکەن، وام هەست دەکرد هەموویان لە من ورد دەبنەوەو لە ژێرەوە سکیان پێم دەسووتێ.. یان ئەوەتا گاڵتەم پێدەکەن.. تۆ بڵێی بزانن من ئەوەندە بێ غیرەت و بەستەزمانم، مەودای نێوان گەڕەك و قوتابخانە سەعاتە رێیەك دوور بوو.. کەچی من بە پێ دەمکوتا، لە هاویندا گەرما پشتی ملمی دەبرژاندو قورگم وەك پەڵاس وشك دەبوو، زستانانیش باران و بەفرو تەرزە دایدەشۆریم، چەندەها جار سەرما کاری تێدەکردم و نەخۆش دەکەوتم.. ئەوەم پێخۆشتر بوو لەوەی بچمە ناو پاسێك و خەڵکی سەیری دەموچاوم، بەژن و باڵام، جلوبەرگە شڕەکەم بکەن، شانەم لە سەرم نەدەدا نەبا بڵێن: «ئەها فەرهادیش خەریکی مۆزەمۆزە..!» ئای کە لە وشەی مۆزەمۆز پەست دەبووم، کە دوو کەس سەریان لە بنگوێی یەکدی دەناو پێدەکەنین.. کە بە رێکەوت چاویان هەڵدەبڕی: وامدەزانی بە من پێدەکەنن، بە وردی سەیری خۆم دەکردو تەمی گومانێك بەرچاوی دەگرتم، هەمیشە لە خەڵکی دوور دەکەوتمەوە، کە میوان دەهات خۆم دەشاردەوە.. دەمزانی ئارەقەیەکی زۆر دەکەم و سوور هەڵدەگەڕێم، لە شەرمانا نانم بۆ نەدەخورا، وەك پیرەمێردە مەیخۆرەکان دەست و پەنجەکانم دەلەرزین، چەندەها جار پیاڵەی چا — م لە دەست بەردەبۆوەو دەشکا.. دایکیشم تاکە سۆلێکی تێدەگرتم، هەر کە دەجوولامەوە بە زەرەر دەشکایەوە، چەندەها جار بە تەنیا دەگریام.. دوای حەوت ساڵیش کە شەیتانی بووم و خەتی سمێڵم داناو دەنگم گڕ بوو، ئەو سێوە خڕەی بەربینم دەرپەڕی.. ئای کە رقم لەو سێوە حیزە بوو.. لەو دەنگە گڕەم، خۆ نەمدەوێرا قسە بکەم، سەربانە تەپیوەکەی لەگەڵ دەلەرزی، دەتووت قیڕەی بۆقی نێو چەمی بەهارانە، حەوت ساڵ تێپەڕی و نەموێرا بە

كەس بڵێم شـەیتانی بوویمـە، زوو زوو ژنـانی دراوسـێ سـەیریان دەكـردم‌و بـە دایكمیان دەوت:

((- بەسێ.. فەرهادی كوڕت بالق بووە.. ئاگـات لێیـەتی..؟)) خـۆم لـێ گێـل دەكـردن‌و دەڕۆیشـتم، هەمیشـە دەرپێیـەكانی خـۆم لـە دایكـم دەشـاردەوە، دەترسام ئەو پەڵە زەردو لەعنەتییانە ببینێ، بـە خـەون‌و خـەیاڵ دەسـتم لـە ملی دەیەها ئافرەت دەكردو دەیەها ئافرەتیشم.. ئۆە.. با نـەیڵێم.. وامـدەزانی هەموو خەڵكی ئاگایان لەو خەیاڵ‌و خەونانەم هەیە.. پتر تەریق دەبوومەوە.. ژیانم بریتی بـوو لـە زنجیرەیـەكی نەپچڕاوی تەریقبوونـەوەو تـرس‌و شـەرم‌و شكانەوەو دڵساردی، نەدەچوومە هۆڵی سینەماش تا فلیم دەستی پێنەكردایـە.. وامدەزانی تا دادەنیشم هەموویان سەیری من دەكەن.. ئای كە حەزم بەفلیمی دڵداری‌و عیشقبازی دەكرد.. هەردەم وامدەزانی پاڵـەوانی فلیمەكـەم، هەمیشـە بەخیلیم بە غیرەت‌و ئازایەتی پاڵەوانەكە دەبرد.. ئای لەو سـاتانەی كچـەكەی ماچ دەكرد.. دڵـم لـە جێـی خـۆی هەڵدەقـەناو دەهاتـە نـاو دەمـم، لـە خـەڵكی دەسڵەمیمەوەو وامدەزانی هەموویان ئاگایان لەوەیـە مـن ترسـنۆك‌و شـەرمن‌و بـێ دەمـوپلم، هـەموویان دەزانـن دایكـم كارەكـەری مـاڵی – باویـل ئاغایـە –و عەبەی توونچی تووڕەیەو كە دەشخواتەوە داركاریم دەكـاو منـیش لـە ترسـانا میز بە خۆمدا دەكەم.. لەوانەشـە بـزانن مـن حـەوت سـاڵ حـەزم لـە.. هـیچ.. ئەمن نەگبەتم.. ئەگینا بۆ جارێكیان، كە هێشتا لە پۆلی سێی سەرەتایی بـووم خۆم پیس كرد.. نـازانم بـۆ شـەوەكەی چیـم خواردبـوو.. بـەیانی كـە چوومـە قوتابخانە سكم پێچی پیـا دەهـات‌و وامزانـی باووبـژە.. بیرمـە مامۆسـتا عـەلی باسی شـەڕی – ئوحـد – ی دەكـرد.. لـە شـەرم‌و ترسـی خـۆم نـەموێرا دەسـت هەڵبڕم‌و بچمە دەرێ.. خۆم خواردەوە.. دەمزانی تووشـەو بـە حـەیزەرانەكـەی حەسیرمەیدانێكم بۆ ساز دەدا.. تونـد خـۆم گـرت.. بێسـوود بـوو.. تـا دەهـات

پێچەکە تاوی بۆ دەهێنام و زیادی دەکرد.. تا دەهات شەڕی ئوحد – یش کوشندەو خوێناویتر بوو.. ئارەقەم دەردا.. وامزانی هەر باووبژە.. کتوپڕ مامۆستا عەلی نەڕاندی:

((- فەرهاد..؟

- بەڵێ مامۆستا..

- لەم شەڕەدا کێ بوو ددانێکی شکا..؟)).

بە پەلە هەستامەوە.. ئەوەندەی نەمابوو تڕێکم لێ بەربێ.. بەزۆری و زۆردارەکی گەڕاندمەوە.. مامۆستاو قوتابییە وردو زیتەڵەکانی هاوڕێم چاوەڕێ بوون.. چاوێکم بەملاو بەولادا گێڕا.. کەس پێی نەوتم.. لەتاو ژان و ژووری نێو هەناوم بە پەلە وتم:

((- ئیمام عەلی..!

- نەء..

- عومەر..

- عومەر کێیە سەگباب.. بڵێ ئیمامی عومەر..!

- ئیمامی عومەر..

- نەء.. ماکەر..)).

ویستم بگریم و بڵێم من چوزانم.. خۆ لەو شەڕە نەبووم.. لێم هاتە پێش و شەپازللەیەکی سراوەندە بناگوێم.. کاسی کردم.. پۆلەکە دەخولایەوە.. هەموو دەمارەکانی لەشم گرژ بوون و خاو بوونەوە.. کتوپڕ شیڕاندی و قوتابخانەکە کەوتە سەر بوومەلەرزەو شەپازللەیەکی دیکەی خێواندە پشتی ملم:

((- پێغەمبەر.. سەگباب.. ددانی پیرۆزی پێغەمبەر شکا..)).

لەگەڵ دوا شەپازللە تەواو ئاگام لەخۆ بڕاو وامزانی باووبژەو ویستم بە

دزییـوه لـه سـکما دەری کـەم.. تەقییـەوە.. هـەزار لەعنـەت لـه میکرۆبـی سکچوون.. تەقییەوە.. ئای که له شەرمانا مـردم.. ئـای کـه تـەریق بوومـەوە.. مناڵه زیتو زۆڵەکان بەیەکەوە کەوتنە قاقاو پێکەنین، هەر پچڕا بوون، قـەت نەمدەزانی ئەوەندە لەگەڵما ناپـاکن، مامۆسـتا عـەلی چاوەکانی زەق بوونـەوە، هـەردوو لا لێـوی کـەفیان دەردا، دەسـتی گەیانـدە حەیزەرانەکـە لای تەختـە ڕەشەکە وەستا.. دیسانەوە مڕاندی:

((- وەرە دەرێ حەیوان.. مناڵی ساوایت؟)).

دامە پڕمەی گریان..

((- وەرە دەرێ کەرباب.. ئێرە ئاودەستخانەیە؟)).

نەجووڵام.. هەر بە قژ رایکێشامو بـەر بـووە جەسـتەم.. جەسـتەی وردو لاوازو بێخوێنی من، گوێی له زرنگەی زەنگەکە بوو دەستی لێبەردام، زەنگەکە فریـام کـەوت ئـەگینا دەیکوشـتم.. لـەو رۆژەوە منـاڵان ناویـان لێنـام ((فـەرەی دەرپێ پـیس..)) مـن فرۆیـد – م خـۆش ویسـت چونکه گرێـی تـرسو شـەرمو هـەموو نەخۆشـییەکانی دیکـه دەباتـەوە سـەردەمێکی زووی منـاڵی، ئـەو سـەردەمەی تـۆ لاپەڕەیـەکی سـپیت.. هـەر کەسـەو دێ جنێـوێکی لەسـەر دەنووسێ، ئـەو خۆپیسکردنه منـی کوشـت.. نـەك هـەر ئـەوە.. سـەدەها جـار بـاوكو دایکـم لـه بەرچـاوی ناسـیاوو بێگانـه جنێوبارانیـان کـردووم.. شـکاندوویانم، لـه قوتابخانـەش مامۆسـتاکان بـه دار دەدوان.. نـەخێر.. ئـەم هـەموو سـتەمه بەسـە.. مـن لەسـەر ئـەو هـەموو کـارە ناڕەوایانـە.. لەسـەر زۆرداریو کەللـەڕەقی باوکـان، تـووڕەیی مامۆسـتا قـەرزارەکان، لـه باسـەکەمدا شۆڕشـێکی سـوورم هەڵـگیرساندووە، کـەس نـەماوە تاوانبـاری نەکـەم.. منیـان ترساند.. ترس.. ((هیچکۆك))یش گەر بە مناڵی نەترسایە لە دوای خۆی پـەنجا فلیمی ترسناکی جێنەدەهێشت.. ئەی ((کافکا))ی نەگبەت..؟ ئەو شەوە ساردەی

که تۆفو باران خەریك بوو دونیا کاول بکا باوکی دەریکرد.. کافکا شەوێك لەنێو تاریکیو باران مایەوەو ترسا.. گریا.. نووسینەکانی پڕ بوون لە ترسو تاوان.. ئەی من..؟ سەدەها شەو عەبەی توونچی دەریدەکردم.. نیوەشەو.. کە دەمزانی خەوتووە بە دزییەوە وەك پشیلە بە دیواری حەوشەکەدا هەڵدەگەڕامو خۆم دەخزاندە ژێر لێفە شڕەکەم.. ئای لەو خەونە ترسناکانەی دیمن.. نەك هەر من.. سەدەها زاناو دانا وەك من نەخۆشنو نەخۆش بوون.. ئەمن گومان لە کەسێك دەکەم نەخۆش نەبێ.. گومان لەو کەسە دەکەم کە نەگری.. کێی تر.. کێی تر..؟ ئۆو.. ئەمن هەمیشە لە باسەکەم لا دەدەم.. هەقمە.. پێڵاوی کابرای سەرخۆشو ئەو شەوە شوومە زۆر یادی جەرگبڕی بیر هێنامەوە.. وتم هەموو شەوێك ئارام نووستووم.. تەنها ئەو شەوە نەبێ کە کابرای سەرخۆش پێڵاوی چەپی دانەکەند.. تا بەیانی نەخەوتمو دەمەتەقێی نامەکەم دوا خست، لەوانەیە دوای چەند رۆژێکی دیکە بیخوێنمەوە.. ئەی ئەگەر پەژیوان ببمەوە..؟ کەرییەتییە..؟ کەیفی خۆتە.. تۆ گاڵتەم پێم مەکە.. من.. من توانیومە رێزی هەردوو قوتابخانەکە بگرم، توانیومە وەك دوو تای تەرازوویەك فرۆیدو پاڤلۆڤ لاسەنگ نەکەم.. گەرچی.. گەرچی.. نەخۆشییە دەروونییەکانی خۆم وایان لێکردم تۆزێك بەلای «فرۆید»دا بیشکێنمەوە.. ئای کە عومری مناڵیم پڕ لە حەسرەت بوو.. ئەو مێژووە رەشەم بیر ناچێتەوە.. ئێستاش هەست بە لینجاوی ئەو تفو بەڵغەمانە دەکەم کە باوکم نێوچەوانی منی پێ سواغ دەدا.. بەڵام.. بەڵام پێڵاوی پێی چەپی کابرای سەرخۆش تایەکی تەرازووەکەی بەلای پاڤلۆڤدا خست، تاکێ پێڵاوی ئەو سەرخۆشە هەموو کێشەکەی لەلام گۆڕی.. رەنگە بپرسن پێڵاوی پێی سەرخۆشێك.. مەستێکی بێئاگای ئوتێلێکی بێ نمرەی شاری بەغدا چ پەیوەندی بە ماجستێرەکەی تۆوە هەیە؟ پەیوەندی بە

پاڤلۆڤو فرۆیده‌وه هه‌یه..؟ به كچه خاڵه‌كه‌ت؟ هیچكۆك و كافكا..؟ به‌و هه‌موو قیامه‌ته‌وه. چ په‌یوه‌ندی به ترس و شه‌رمی ناو پاس و سینه‌ماوه هه‌یه..؟ ئا.. به راست.. بیرم هاته‌وه.. جارێكیان له سینه‌ما سیروان نه‌چوومه ژووریٚ تا گلۆپ كوژایه‌وه.. فلیمێكی سێكسی بوو، زرمه‌ی ده‌هات له هه‌رزه‌و ده‌سته‌پیاو، فلیمی «دورگه‌ی كچان» له‌پڕ ساتمه‌م كردو ده‌ماوده‌م كه‌وتمه سه‌ر زه‌وی.. بوو به ته‌قه ته‌ق و هه‌للاّ و هوریایه‌ك نه‌بێته‌وه.. گوێم له تریقه‌و قاقای ئه‌و خه‌ڵكه بوو.. نه‌مزانی و لێم تێكچوو ئاخۆ به من یان به دیمه‌نێكی كۆمیدی پێكه‌نین، له‌نێو ئه‌و تاریكییه تك تك ئاره‌قه‌م ده‌ردا، وام هه‌ست كرد هه‌موویان منیان دیوه چۆن به‌ربوومه‌ته‌وه، جارێكی دیكه‌ش له‌وه خه‌راپترم به‌سه‌ر هات.. له پاسێكدا كورسییه‌كی به‌تاڵ نه‌بوو له‌سه‌ری دابنیشم، به پێوه وه‌ستام، من هه‌میشه له خه‌یاڵدا ده‌ژیام.. خه‌یاڵ به‌شێك بوو له ژیانی ساردم، داڵغه‌یه‌ك گرتبوومی.. له‌ناكاو كابرا ئیستۆپێكی گرت و قوناوقون كه‌وتمه سه‌ر كۆشی كچێكی خرپن.. نقه‌ی لێوه هات، جنێوبارانی كردم: «سه‌رسه‌ری.. بێ شه‌ره‌ف.. خوێڕی.. خوشك و دایكت نییه.. عه‌یب ناكه‌ی..؟» زۆری لێپاڕامه‌وه.. دادی نه‌دا.. خه‌ڵكه‌كه‌ش هه‌ندێكیان پێده‌كه‌نین.. هه‌ندێكیان لێم مۆڕ ده‌بوونه‌وه.. دیاره له هه‌ڵوێستی ئاوادا یان ئه‌وه‌تا پێده‌كه‌نن یان مۆڕه‌ت لێده‌كه‌ن.. له شه‌رمانا ئازای جه‌سته‌م وه‌ك بینی ئاو ده‌له‌رزی.. من هه‌میشه ده‌له‌رزم، له‌شم كه‌وتبووه سه‌ر ئاوو ئاره‌قه.. من هه‌میشه ئاره‌قه ده‌رده‌ده‌م، خۆیشم نازانم له كویٚ دابه‌زیم.. ئه‌وه‌نده ده‌زانم كه پاسه‌كه وه‌ستا به په‌له‌پروزیٚ دابه‌زیم، به ده‌م رێگاوه نه‌فره‌تم له خۆم و پاس و كچه ده‌كرد، رووم كرده مزگه‌تێك و چوومه ئاوده‌ستێكه‌وه.. له‌و ئاوده‌سته‌دا تێر گریام.. من هه‌میشه ده‌گریم، وام هه‌ست ده‌كرد هه‌موو شاره‌كه تێم گه‌یشتووه كه من به ده‌ستی ئه‌نقه‌ست خۆم به‌رداوه‌ته‌وه سه‌ر كۆشی كچێك.. ئای له‌و كچه

سەربەگۆبەندو دەمشرە.. دەبێ ئێستا شووی بە چ قوڕبەسەرێك كردبێ..؟ لێم مەگرن.. دیسانەوە لەو باسە لام دا.. ئێوەش بن هەر واتان بەسەر دێ.. وەكو من وڕێنە دەكەن.. وەلێ چی بكەم.. چیم لە دەست دێ؟ گەر ئەو شەوە كابرای سەرخۆش پێڵاوی چەپی دابكەندبایە ئارام دەنووستمو خەوم لێنەدەزڕا.. بۆ بەیانییەكەی وەك ئەفلاتونێكی بچكۆلە دەچوومە ناو هۆڵی «فارابی»و لەسەر كورسییەكەی دەستە راست دادەنیشتم.. دكتۆرەكانیش لە بنەبانی هۆڵەكەو لەسەر سەكۆیەكی تۆزێ بڵند چاویان تێدەبڕیم.. پرسیاریان لێدەكردم، ئەوسا منیش چاوێلكەكەم لە چاو دەكردو بەرگریم لە باسە بەپێزەكەی خۆم دەكرد.. ژمارەیەكی زۆریش لە قوتابیان بەوپەڕی رێزەوە گوێیان دەگرت، كچە چاو رەشەكەش لە پێشەوە دادەنیشتو شاگەشكە دەبوو.. سەرسامی ئەو هەموو زیرەكیو زانیارییە.. شەرمی نەكردایە ماچی دەكردم.. بەڵام ئاخ كابرای بەدمەست.. هەی ئارەق خۆری نامۆی نزیك بە رۆحم.. دوو ساڵە خۆت بۆ ئەو شەوە هەڵگرتبوو.. هەموو خەڵكی یان مریدی فرۆیدن یان هی پاڤلۆڤ.. دوو ساڵە دەمەوێ زیندوو ببنەوەو دەست بخەنە نێو دەستی یەك.. وا بكەم بۆ یەكەمجار یەكدی ماچ بكەن.. لە بەرچاوی هەمووان بە یەكدی بڵێن:

«ئا ئەو كوڕە هەژارە توانی منو تۆ ئاشت بكاتەوە..!».

ئەوسا فرۆید بە نەشئەوە دەیووت:

«لە نامەكەیدا من زاڵترم..!».

پاڤلۆڤیش بە حەسرەتەوە دەیووت:

«زۆر نا..».

«دەزانی بۆ..؟».

«هەڵبەتە.. فەرهاد پابەندی تیۆرەكانی جەنابتە..».

«ئاخر ئه‌وه‌ت بیر نه‌چێ خۆی نه‌خۆشه‌..».

«به‌ڵام گه‌ر زانستییانه بیر بكاته‌وه ده‌زانێ ئه‌م ده‌ردانه له كوێوه هاتوون‌و له كوێ جێگیر بوون..».

فرۆیدیش هه‌روه‌ك بڵێی قۆشمه‌ی پێبكا لێی ده‌پرسێ:

«چۆن..؟».

«زۆر چاك.. تۆ مێشكی بنیاده‌م به‌لاوه ده‌نێی.. تا ئه‌وپه‌ڕی پشت به خه‌ون‌و ئه‌فسانه ده‌به‌ستیت..!».

«ئاخر ئه‌فسانه یه‌كه‌م گه‌نجینه‌ی زانیاری‌و هوشیاری مرۆڤ بووه‌..».

«به‌ڵام من هه‌ر شتێ به تاقیكردنه‌وه‌ی به‌رده‌ست نه‌یگه‌مێ باوه‌ڕی پێناكه‌م..».

«ئه‌ی باشه من له عیاده‌كه‌ما چیم ده‌كرد؟».

«گوێت له وڕێنه‌ی چه‌ند نه‌خۆشێك ده‌گرت‌و به هه‌مان چاو سه‌یری ساغه‌كانیشت ده‌كرد..».

«تۆش كۆمه‌ڵێ سه‌گت راگرتبوو.. بێ ئه‌وه‌ی.....».

«بێ ئه‌وه‌ی سكم پێیان بسووتێ وا نییه‌؟ ئه‌و كه‌سانه‌ی وا ده‌ڵێن با پێ له پشتی مرۆڤ نه‌نێن..».

«به‌هه‌رحاڵ.. فه‌رهاد یه‌كێكه له‌و هه‌زاره‌ها نموونه‌ی ئه‌وه ده‌سه‌لمێنێ كه له شیكردنه‌وه‌ی ده‌روونه‌دا چ ئه‌نجامێكی گه‌وره‌م خستۆته به‌رده‌ست..».

«وه‌ك نه‌خۆشێك..؟».

«به‌ڵێ..!».

«نه‌خێر.. خۆی نا.. ئه‌م به ته‌نیا نا.. تۆ ده‌وروبه‌ره‌كه‌ی فه‌رامۆش ده‌كه‌ی.. كه‌س له سكی دایكییه‌وه نه‌خۆش نه‌بووه‌..».

«تێت ناگه‌م..».

((لە هەر شوێنێ زەلکاو هەبێ مێشوولەش زۆرە..)).

((ئێمە باسی دەروونمان دەکرد..!)).

((دەروون بۆ..؟ ئەی بۆ باسی مێشك نەکەین کە مەڵبەندی هەموو ئەو گرێیانەیە تۆ باسیان دەکەی..)).

((پێویستم بەوە نییە.. بێ هیچ بەڵگەیەك تیۆرەکانی من بە هەموو دونیادا بڵاو بوونەتەوە..)).

((بە تایبەتی لە کۆمەڵگا بۆرژواو سەرمایەدارییەکان..)).

((بۆ تۆ لەو باوەڕەدا نیت من رەخنەم لەو کۆمەڵگایە گرتبێ..؟)).

((ئەمەیان قسەی خۆت نییەو خەڵکی ئەو بەرگرییە لە تۆ دەکەن..)).

((بەڵام ئەوەتا فەرهاد سەلماندوویەتی جیاوازی هەرە گەورەی نێوان منو تۆ لە زاراوە سایکۆلۆژییەکاندایە..)).

((باوەڕ ناکەم..)).

((کەیفی خۆتە..)).

((بەهەرحاڵ.. من باوەڕم بە تاقیکردنەوەی بەردەوام هەیە..)).

((منیش باوەڕم بە نەخۆشی سەر قەرەوێلە هەیە..)).

((من لەو بڕوایەدام گەر کۆمەڵگا خاوێن بێ مرۆڤ تووشی ئەو هەموو گرێیە نابێ کە تۆ خۆتت پێوە سەغڵەت کردووە..)).

((کەی خاوێن دەبێتەوە..؟)).

((رۆژێك دێ.. ئەوساش ئەو نەخۆشییانەی تۆ لێیان دەدوێی دەچنە مۆزەخانەوە..)).

رەنگە فرۆیدو مامۆستاو قوتابیانی گوێگرم، لەوانەیە ئێوەش بڵێن بوونی کۆمەڵگایەکی وا خاوێن خەونێکی پیرۆزەو با بۆ داهاتوو هەڵیبگرین.. کتوپڕ فرۆید چاویلکەکەی لە چاو دەکاتەوەو هەر وەك بڵێی لە پاڤلۆڤ رابکا..

به‌ پێكه‌نینه‌وه‌ ده‌ڵێ:

((ئێستاش فه‌رهاد ئه‌و خۆپیسكردنه‌ی منالی بیر نه‌چۆته‌وه‌..)).

ئه‌وسا هه‌موو پێده‌كه‌نن‌و منیش وه‌ك سه‌رده‌می منالی ته‌ریق ده‌بمه‌وه‌و سه‌ری لووتم ئاره‌قه‌ ده‌كا.. دیسانه‌وه‌ لام دا.. نه‌ء.. هه‌موو شته‌كان تێكه‌ڵن.. من ده‌توانم په‌یوه‌ندی له‌ نێوان مه‌ل‌و ماسیدا بدۆزمه‌وه‌، له‌ نێوان ئاوو ئاگر، خۆڵ‌و خوا، دارو به‌ردو ئه‌ستێره‌و خۆرو ئاسمان‌و شه‌یتان‌و خۆم‌و عه‌به‌و پاڤلۆڤ‌و تۆو.. ئه‌ووو.. من وتم شته‌كان لام تێكه‌ڵ‌و پێكه‌ڵن.. من هیلاكم.. پاڤلۆڤ‌و فرۆیدیش نه‌گبه‌تن.. گه‌ر نه‌گبه‌ت نه‌بن چۆن به‌ ده‌ست منێكی نه‌گبه‌ته‌وه‌ ده‌نالێنن.. من كێم تا بوێرم خۆم له‌ قه‌ره‌یان بده‌م..؟ من كێم تا بتوانم خۆم بخه‌مه‌ گه‌رداوێكی وا ترسناكه‌وه‌..؟ ئه‌وه‌ دونیایه‌و من به‌ربوومه‌ته‌ گیانیان، له‌ قه‌سابێكی دڵڕه‌ق ده‌چم بمه‌وێ كه‌ل‌و پاچیان كه‌م.. بێ گوناهم.. گوناه.. گوناهی كابرای سه‌رخۆشه‌و با فرۆید ملی ئه‌و بگرێ، هه‌قه‌ پاڤلۆڤ زیندوو بێته‌وه‌و یه‌ك مانگ له‌سه‌ر حسێبی خۆی هه‌موو شه‌وێك ڤۆدگایه‌كی رووسی بۆ بكڕێ‌و له‌ باڕێكی شاهانه‌ ده‌عوه‌تی بكا، هه‌قه‌ پێڵاوی چه‌پیشی بخرێته‌ مۆزه‌خانه‌، هه‌روه‌ك چۆن پاڤلۆڤ مه‌دالیای بلیمه‌تی خۆی كرده‌ ملی سه‌گه‌كه‌ی.. ئه‌و سه‌گه‌ی بووه‌ هۆی دۆزینه‌وه‌ی تیۆره‌ مه‌زنه‌كه‌ی، ئه‌ی بۆ مه‌دالیایه‌كی زێڕین نه‌خرێته‌ ناو پێڵاوی چه‌پی كابرای سه‌رخۆش؟ نێوچه‌وانی ماچ بكاو ناویشی بچێته‌ نێو مێژووی ده‌روونزانییه‌وه‌، ده‌زانم ئه‌نجامی ئه‌م باسه‌ سه‌غڵه‌تی كردووی، خۆ من شێت نیم، هه‌ر ئه‌و شه‌وه‌ی كه‌ سه‌رخۆشه‌كه‌ پێڵاوی چه‌پی دانه‌كه‌ندو من خه‌وم لێ زڕا.. یه‌كسه‌ر.. هه‌روه‌كو بروسك تیۆره‌كه‌ی پاڤلۆڤ له‌ مێشكما شریخه‌ی هات‌و ته‌قییه‌وه‌.. راهێنان.. راهێنان.. مرۆڤ رادێ.. جا چ له‌سه‌ر چاكه‌و چ له‌سه‌ر خراپه‌.. تا ئه‌و حه‌ڵه‌ ده‌مووت هه‌موو گرێ ده‌روونییه‌كان له‌ عه‌قڵی ناوه‌وه‌ كورك ده‌بن‌و

دەمێننــەوە.. بــەڵام ئــەوەتا پــێڵاوی سەرخۆشــەکە ســەگەکەی پــاڤلۆڤی بــیر هێنامەوە:

«پــاڤلۆڤ دەرگــای تاقیگاکــەی دەکاتــەوە، گڵۆپەکــە دادەگیرســێنێ، پارچــە گۆشتێك دەخاتە بەردەمی سەگەکەی، دووبارەو سێبارەو سەدبارە دەبێتەوە، گڵۆپو گۆشت، گڵۆپو گۆشت.. تا وای لێدێ بە داگیرساندنی گڵۆپەکە سەگەکە دەمی لیك بکاو وا بزانێ گۆشت هات..»).

دیارە مرۆڤ رادێ.. لەسەر هەموو کارێکی جوان.. بۆ نا..؟ بژی سـەگەکەی پاڤلۆڤ.. بەڵام هەزار جار بژی پێڵاوی چەپی کـابرای سـەرخۆش کـە وای کـرد بـە خۆمـدا بچمەوە، بـە چاوێکی دیکـە سـەیری پـاڤلۆڤ بکـەم، پەشـیمانم لـە جنێوەکــانم، ئــاخ.. دە تــێم بگــەن.. رەنجــی دوو ســاڵ.. بمبــورە فرۆیــد.. پێڵاوەکانـت سـەر سـەرم.. تـۆش گـەورەی، چـاوم لـێ سـوور مەکـەوە، خۆشـم دەزانم نەخۆشـم.. مـن چیم..؟ دەزانم حـەوت سـاڵ حـەزم لـە کچـە خاڵەکـەم کردو نەموێرا بیدرکێنم، شەرمم دەکرد سواری پاس بم، عەبەی توونچی تفی لێدەکردم، وەلـێ گوناه.. گوناهی کابرای سەرخۆشە، گوێ بگرەو توورە مەبـە، هەر گەورەو خۆشەویستی، راستە.. پاڤلۆڤ – م درەنگتر ناسی، تۆ چاوی منـت کردەوە، دە تۆ گوێ بگرە.. خۆ تـۆ گوێت لـە سـەدەها نـەخۆشو قوتـابی وەك مـن گرتـووە، هـا.. تـۆش نەخۆشـیت، حـەز ناکـەی پـاڤلۆڤ گرەوەکـە بباتـەوە، گونـاه.. گونـاهی «قالـە»یـە.. تـۆ ملـی ئـەو بگـرە.. دوو سـاڵە تـەنها بـە شـەو دەیبینم، درەنگی شەو.. نازانم کێیە، کوڕی کێیە، چ کارەیـە، بـۆ لـە بەغدایـە، ژنــی هێنــاوە یــان تــەڵاقی داوە، هــەر نــەیهێناوە، منــاڵی هەیــە.. نییــەتی..؟ چەندها پرسیاری بێ وەڵام، بگرە خاوەن ئوتێلەکەش نازانێ ئەم باڵندەیـە لـە کوێوە هاتووە، نـازانم چـی لـە بەغـدا دۆزیوەتـەوە.. یـان چـی بـزر کـردووە..؟ پاڵەوانی چیرۆکێکی درێژەو منی بێ بـەهرە پێـی نـاوێرم، زۆرجـار دەمویسـت

وەك حاڵەتێكی سایكۆلۆژی كەڵكی لێ وەربگرم.. نەیدەهێشت..! بە درێژایی ئەو دوو ساڵە نەمدی كەس بدوێنێ، تەنها دەكۆكی.. كۆكینو بەس، بە رۆژ خۆی ون دەكردو شەوانە.. هەموو شەوێ لە دەوروبەری سەعات دوانزە دەهاتەوە.. چۆن هاتنەوەیەك..؟ لەتری دەدا، خۆی بە هەموو شتێكدا دەدا، زۆرجاریش تا نیوەشەوێكی درەنگ دەمایەوەو هەر بە پیاسە لە مەیخانەكانەوە دەهاتەوە، هەموو شەوێك بە هەمان شێوە، هەمان جووڵە، هەمان نووزەو كۆكین.. بەسەر پێپلیكەی ئوتێلە سێ نهۆمییەكەدا هەنگاوی نەرمو سەرخۆشانەی دەنا، هێدی هێدی.. لەسەرخۆ.. هەروەك بڵێی پێ بەسەر دڵی خۆیدا بنێ، زۆرجاریش لەسەر یەكێ لە پێپلیكەكان بۆ ماوەی دە دەقیقە رادەوەستاو خەیاڵ دەیبردەوە، خۆی با دەدا.. خۆی رادەژەند.. وەكو كەسێ ژان بیگرێ.. یان سەما بۆ مەرگی كەسێكی ئازیزی بكا، وەكو كەسێ خۆی بكا بە جۆلانەو دونیاش.. هەموو دونیا بكا بە كۆرپەو رایبژەنێت، كتوپڕ خۆی بیر دەهاتەوە، دیسانەوە هەنگاوی سستو مردووانەی دەنایەوە.. بەتاو دەرگای ژوورە نابووتەكەی دەكردەوە، بە سونگییە ژەنگدارەكە دەرگای لەسەر خەمو دڵی ژەنگرتووی خۆی دادەخست، هەر لە سەرەتاوە كە چوومە ئەو ئوتێلە هەرزانە «قالە» هەر لەوێ بوو.. هەروەك بڵێی لەوێش لە دایك بووبێ، سەرەتا بۆ چەند رۆژێك وازم لە ماجستێرو خوێندنەوەی كتێبە قەبەكان هێنا.. كەوتمە دوای قالە، ها لێرەو ها لەوێ، جادەو كۆڵانو بازاڕو باڕو سینەماو مزگەوتو تیاترۆخانە.. بە پەلە هەنگاوی دەنا، خۆی دەكرد بە كونو كەلەبەری وا دەتووت مشكەو لێم ون دەبێ، یان جنۆكەیەو بە قاچاغ بۆتە مرۆڤ، سەیرە.. بە درێژایی ئەو دوو ساڵە سەلامی لێنەكردم.. گەرچی ژوورەكەی بەسەر ژوورەكەی منەوە بوو، دەبووایە بە بەردەمی ژوورەكەمدا تێپەڕێو لە پەنجەرەكەوە دەمدی بەسەر پێپلیكەكاندا هەنگاوی

سەرخۆشانەی دەنا، لێی ورد دەبوومەوە تا سەر دەکەوت: هەمان چاکەتی بۆرو چڵکن، هەمان پانتۆڵی قەدیفەی رەش، پاشەڵ تەڕو قوڕاوی، قژبژو تۆزاوی، جووتێك پێڵاوی رەنگ مردوو.. ئەوەندە کۆن ببوون، ئەوەندەش شتی بەسەردا رژابوو کە رەنگی یەکەمی کوێرببۆوە، ئەو پێڵاوەی وای کرد بە خۆمو فرۆیدو پاڤلۆڤدا بچمەوە، گەر پاڤلۆڤ پێبزانێو زیندوو بێتەوە دەیانباتە مۆزەخانە، وەك سەگەکەی پاڤلۆڤ کە پەیکەری بۆ کرا.. ئەمیش ئاوا شانازییان پێوە دەکا.. دەخرێنە قەفەزێکی شووشەبەندو لێی دەنووسرێ:

«ئەم پێڵاوانەی قالە بەقەد سەگەکەی پاڤلۆڤ مایەی شانازینو بوونە بەشێك لە مێژووی دەروونزانی..».

بەڵێ.. بە درێژایی دوو ساڵ من شێتی سەلامی قالە بووم، جنێوێکی قالە.. کەچی ئەو منی بە پیاویش نەدەزانی، دوێنێ شەو سەلماندی رەنجی دوو ساڵەم پووش برنج بووە، من لە پاڤلۆڤ تێنەگەیشتبووم، سەدەها کتێب دادیان نەدام، بێچارە بووم، پتر فرۆیدم خۆش دەویست، وەلێ خۆشەویستی چی بکا..؟ خوا قالە بگرێ.. رەنگە یەکێ بپرسێ چۆن ناویت زانی..؟ هەموو شەوێك خاوەن ئوتێلەکە پێی دەووت:

«قالە.. بەس درەنگ وەرەوە.. شەوێکی تر دەرگات لێناکەمەوە..».

قالە وەڵامی نەدەدایەوە، ئەمیشی بە پیاو نەدەزانی، سەرەتا وامزانی کەڕو لاڵە.. تا شەوێکیان بە قەهرەوە گۆرانییەکی چڕی.. مەقامێك.. کردی بە بەستە، کتوپڕ بڕیو بە هەورامی دەنگی لێهەڵبڕی، کردییەوە بە تورکی، پچڕاندیو گۆرانییەکی کۆنی «زهورە حوسێن»ی وتو.. دواجار بە لاوكو حەیرانێکی دەشتی هەولێر کۆتایی پێهێناو پاشان گوێم لە گریانێکی قووڵو پڕ حەسرەتو خنکاو بوو.. پڕ ژانو ئێشو دەرد.. ئەو شەوە زۆر گریا.. گریا، دوایی وەك هەموو شەوێکی دیکە بە ژوورەکەدا دەهاتو دەچوو، دەخولایەوە،

وه‌ك كه‌سێك شتێكی لێ ون بووبێ‌و له‌ ژێر رووناكییه‌كی زۆر كز به‌ دوایدا بگه‌ڕێ، شه‌وانه‌ش ده‌وروبه‌ری سه‌عات یه‌ك‌و دوو خه‌وی لێده‌كه‌وت.. تا ئه‌ویش نه‌خه‌وتبایه‌ من خه‌وم لێنه‌ده‌كه‌وت، چاوه‌ڕێم ده‌كرد تا ده‌هاته‌وه‌، وتم گرفتی من له‌وه‌دایه‌ كه‌ خه‌وم سووكه‌و ئاگام له‌ ترپه‌ی پێی پشیله‌ش هه‌یه‌.. قاله‌ش كه‌ ده‌هاته‌وه‌ مه‌ست‌و مه‌دهۆش، كاس‌و وڕ، برسی‌و ماندوو، له‌و كه‌سانه‌ش بوو كه‌ دوای خواردنه‌وه‌ وه‌ك مانگا نه‌وسن‌و چڵێس ده‌بن، به‌ ترپه‌ی پێی ئاشنا بووم.. ببووم به‌ سه‌عاتێكی قورمیشكراو، بێ خه‌وتنی ئه‌و خه‌وم لێنه‌ده‌كه‌وت.. راهاتن.. راهێنان.. راهاتن.. راهێنان.. بۆ به‌دبه‌ختی بانه‌كه‌ی نێوان هه‌ردوو ژووره‌كه‌ له‌به‌ر په‌ڕپووتی‌و كۆنی خۆی وه‌ك ته‌نه‌كه‌ ده‌نگی ده‌دایه‌وه‌، گوێم له‌ هه‌موو ته‌قه‌و ره‌قه‌یه‌ك بوو، هه‌موو خشپه‌و چرپه‌یه‌ك.. له‌ په‌نجه‌ره‌كه‌شه‌وه‌ هه‌موو نووزه‌و ناڵه‌یه‌كم ده‌بیست، خۆ ده‌متوانی ژووره‌كه‌م بگۆڕم.. كه‌چی حه‌زم نه‌ده‌كردو به‌ڵكو له‌ دڵه‌وه‌ سوپاسی قاله‌م ده‌كرد كه‌ ناچارم ده‌كا تا دره‌نگی شه‌و بخوێنمه‌وه‌و بنووسم، ده‌مخواست ماجستێره‌كه‌ به‌ دوو ساڵ كه‌متریش ته‌واو بكه‌م‌و بگه‌ڕێمه‌وه‌ كن پیره‌دایك‌و خوشكه‌كانم، كه‌چی نه‌مزانی له‌ دوا شه‌ودا قاله‌ ریسم لێده‌كاته‌وه‌ به‌ خوری، گه‌ر ئه‌و شه‌وه‌ پێڵاوه‌كه‌ی دابكه‌ندبایه‌.. منیش.. وازبێنه‌و با برینه‌كانم نه‌كولێنه‌وه‌، له‌ ژووره‌كه‌ مامه‌وه‌و راهاتم، له‌گه‌ڵ ئه‌و باره‌ گونجام، ده‌شمتوانی بچمه‌ «خانه‌ی قوتابیان».. وه‌لێ سێ سه‌د.. چوار سه‌د قوتابی بۆ من ده‌بوو به‌ ژانه‌سه‌ر، هه‌ر یه‌كه‌و له‌ ئاشێك تێ بكا، پێشتر دیبووم.. بۆ سێ هه‌فته‌ بووم به‌ سه‌رپه‌رشتیاری یه‌كێ له‌ خانه‌كان، هه‌ر شه‌وه‌ی ده‌یه‌ها قوتابی سه‌رخۆش‌و عاشقم بۆ ده‌هاته‌وه‌.. ببووم به‌ دكتۆری نه‌فسی.. هه‌ر قوتابی بوو تا نیوه‌شه‌و هه‌گبه‌ی دڵی پڕ ده‌ردی خۆی بۆ من هه‌ڵده‌ڕشت، هه‌ر زوو ره‌وم كرد، دراوسێیه‌تی قاله‌ گه‌لێ خۆشتر بوو له‌وه‌ی ببم به‌ پاسه‌وانی

کۆمەڵێ قوتابی برسی نانو گانو.. ئافرەت، من لە خوارێو قالەش لە سەرێ، گوێم بۆ هەموو دەنگێ هەڵدەخست، سەیری بنمیچەکەم دەکرد وەك کەسێك سەر بۆ رەحمەتی خوا هەڵبرێ، پەنجەرەی ژوورەکەی منو ژوورەکەی قالە بەسەر کەلاوەیەکدا دەیڕوانی، بە هاوینو زستان داینەدەخست، زۆرجاریش دەمدی لە پەنجەرەکەوە بوتڵی بەتاڵی ئارەقو قوتووی شکاوی فاسۆلیاو لۆبیاو باینجانو مورەبای فڕێ دەدا، هەر شتێك کە قالە بە زیادی بزانیایە، کەلاوە کۆنەکە ببوو بە زبڵخانەیەکی گەورە، زبڵخانەیەك کە شایەستەی پایتەختێکی وا مەزن بێ، هەموو شارێکی گەورە زبڵخانەیەکی گەورەی گەرەکە، منیش لاسایی قالەو ئەوانی دیکەم دەکردەوە.. وەلێ من چی فڕێ بدەم..؟ پارچە کاغەزی پیسو نووسراو.. قالە بوتڵی ئارەقو من کاغەز.. ئەو بۆ دەردی دڵو دەروون.. منیش هەر وا.. ئەو بە رەنگی خۆی.. من رەنگی تر.. منی نامۆ بە خۆمو بەغداو هەموو دونیا.. ئەو لە من نامۆتر.. من برسی نانو ماچو دایکمو سەدان شتی تر.. ئەو لە من برسیتر، لەو پەنجەرەیەشەوە.. لەو بانەی نێوانمانەوە زۆر دەنگم دەبیست خۆم رەنگم دەکرد، بە دیدەی خەیاڵ هەستم بە جیهانی ئەو دەکرد، دونیایەکی پڕ نهێنیو تەلیسماوی بوو، ئەشکەوتێکی نەدۆزراوە، لەو کەسانە بوو کە هونەرمەندەکان لەسەر تەختەی چایخانەکان پۆرترێتی بۆ بکەن، نووسەرێکی گەورە بیکا بە پاڵەوانی چیرۆکێك.. وەلێ منی بێ دەستەڵاتو بێ بەهرەو نەخۆش چیم بۆ دەکرا..؟ من خۆم بە دوای هونەرمەندێکدا دەگەڕام لە سیمای پڕ خەمو دەردما رەنگێك داڕێژێ، شاعیرێك لە شیعرێکدا ئاهم بکا بە ئیقاعو فرمێسکەکانی نیوەشەوم بکا بە زەنگیانەو رشتەی هۆنراوەکانی، چیرۆکنووسێك بمکا بە پاڵەوانێکی سەر بڵندو بەزیو، ئازاو ترسنۆك، بگرە قالەش سکی بە من نەسووتا، ئەوەتا پێڵاوی چەپی دانەکەندو ئەو شەوە

خه‌وم لێنه‌كه‌وت.. نامه‌ی ماجستێره‌كه‌شم: فت.. دوور نییه تێكچم.. ئاخر بۆ قاله..؟! هیچ نه‌بێ شه‌وه‌های شه‌و چاوه‌ڕێم كردووی، وه‌ك دوو دۆست.. دوو برادەر هه‌موو شه‌وێ.. تۆ هه‌ستت پێنه‌كردووه، جا سه‌رخۆشێكی وه‌ك تۆ كه‌ی هه‌ست به من ده‌كا..؟ قاله.. من ئێستاش رێزی پێڵاوه‌كانت ده‌گرم، ده‌زانم ده‌ردێكی گه‌وره.. كاره‌ساتێكی كتوپڕ.. هه‌ره‌سێكی جه‌رگبڕ تۆی فڕێ داوه‌ته ئێره، ئاخۆ كاتی خۆی له كوێ جووتیار بووی؟ له كام گوند شوان‌و گاوان بووی..؟ ئاخۆ حه‌زت له چه‌نده‌ها كچی كه‌پوو به خه‌زێم‌و گواره‌شۆڕ كردووه، چه‌نده‌ها جار شه‌وانه چوویته ژوانی نێو رانه‌مه‌ڕو كادینه‌وه..؟ من نایزانم قاله.. من بێزارو په‌ستم، تۆ لێم ناگه‌ڕێی بتناسم.. تۆ بۆ ده‌ست هه‌ڵنابڕی.. سه‌ر هه‌ڵنابڕی.. سه‌لام ناكه‌ی..؟ چیته.. وه‌ك من نه‌خۆشیت؟ من گه‌ر تۆ بناسم له‌وانه‌یه واز له پاڤلۆڤو فرۆید بێنم‌و به‌ره‌و شاره خامۆشه‌كه‌ی خۆمان بگه‌ڕێمه‌وه، چیرۆكی غوربه‌تیت بۆ هه‌مووان بگێڕمه‌وه.. به‌ڵام تۆ گه‌وره‌ی.. تۆ ده‌ته‌وێ وه‌ك دێو بمریت، وه‌ك به‌فر بتوێیته‌وه، وه‌ك گڕكان كتوپڕ بته‌قێیته‌وه، شه‌وێ تووڕه بم دێمه سه‌ره‌وه‌و ده‌رگای ژووره‌كه‌ت ده‌شكێنم‌و دوو سه‌د هه‌زار ماچت ده‌كه‌م، من حه‌زم له‌و لاوكه‌یه ئه‌و شه‌وه به ده‌نگێكی كزو پڕ ئێشه‌وه وتت، ئاره‌زوومه به زمانی خۆمان جنێوێكی مزرم پێبده‌ی، تۆ ده‌ردێكی كوشنده‌ی، ئه‌و شه‌وه‌ی كه گریایت هه‌ستم كرد فرمێسكه‌كانت بنمیچه‌كه كون ده‌كه‌ن‌و ده‌ڕژێنه سه‌ر بالام، وه‌ك باران پێخه‌فه‌كه‌م ته‌ڕ ده‌كا، ویستم وه‌ك بێچووه چۆله‌كه‌ی لا ده‌نووك زه‌رد ده‌مم بۆ فرمێسكه‌كانت بكه‌مه‌وه‌و هه‌ڵیانمژم، له‌وه ترسام ئه‌وه‌نده بگریت بانه‌كه‌ی نێوانمان بته‌قێ‌و ژووره‌كه‌م پڕ بێ له ئه‌سرین، ئه‌وه‌نده بگریت ئوتێله‌كه سه‌رئاو بكه‌وێ.. بگره پایته‌ختیش.. ببێ به لافاوی نوح‌و هه‌موو دونیا داشۆرێ.. هه‌فته بگریت.. به‌ڵام كوا.. هه‌ر زوو خۆت گرت‌و پیشت خوارده‌وه،

تۆ منت خۆش ناوێ.. نامناسیت.. شەوێکیان دابەزەو وەرە ژوورەکەم.. ژوورە پەڕپووتەکەمو میوانم بە، گەورەم کە.. ئاخر منیش مرۆڤم، تۆ ئاسایی دەگریم.. تەنها ئەو شەوە.. ئەو شەوەی گریایتو لاوکەکەت چڕی زانیم تۆ کەڕو لاڵ نیت، هەموو شەوێ چاوەڕێم دەکردیت تا دەهاتیتەوە، هەستم بە هەموو جووڵەیەکت دەکرد، چرپەو خشپەو کۆکینت، تۆ ببوویت بە بەشێك لە کتێبو کاغەزەکانم، قەڵەمەکەم، چاویلکەکەم.. بێ تۆ هیچم بۆ نەدەکرا، خەوم لێدەزڕا، بە تۆ بەستڕابوومەوە، پەیوەندییەکی سەیرو نادیار، کە دەهاتیتەوە یەکسەر نەدەخەوتی، هێلکەیەك یا هەر شتێکی دیکە بووایە دەتخستە سەر هیتەرەکە، کزەی سووتانی رۆنەکە دەگەیشتە بەرگوێم، پەنجەرەکەت دەکردەوە، داتدەخستەوە.. دەتکردەوەو داتدەخستەوە، نانەکەت دەخوارد، بۆنی چا، بەنێو ژوورەکەدا دەگەڕایت، تەپەی پێڵاوەکانت، وەك ئەسپێکی لە رەو ونبوو نەدەسرەوتیت، سەرخۆشێکی دڵڕەق بوویتو نەدەخەوتیت، وەك ژنی ئاوس کە لەسەر مانگو رۆژی خۆی بێ ژان دەیگرتی، سەرم هەڵدەبڕیو سەیری بنمیچەکەم دەکرد، دوو ساڵ.. دوو ساڵی رەبەق ئاشنای تەپەی پێڵاوەکانت بووم، بە هەمان جووڵەو ئیقاع، دواجاریش لەسەر رۆخی قەرەوێلە هەناو قوپاوەکە دادەنیشتیت، زوو زووش جێگاکەیت دەگۆڕی، هەر خۆت بوویتو تەنیا.. ژوورێکی چکۆلانە، پادشای شەوانی مەستی، بەرلەوەی بۆ یەکجاری رابکشێیت پێڵاوی راستەت دادەکەند.. هەموو شەوێك دووبارەو سێبارەو سەدبارە دەبۆوە، بە درێژایی دوو ساڵ.. بە جوانی هەستم پێدەکرد، پێڵاوی راستەت دادەکەندو توند دەتکوتا بە زەوی ژوورەکەتا.. بە تووڕەیی.. بەوپەڕی پەستیو مەستیو بێزارییەوە، گوێم لە تەپەی یەکەم دەبوو.. دەمووت تەواو.. ئیتر درەنگەو قالە دەخەوێ.. ئیتر منیش ماندووەو دەخەوم، بە پەلە قەڵەمو کتێبو پارچە کاغەزەکانم کۆ

دەکـردەوە، پاشـان پێـی چـەپت بـەرز دەکـردەوەو پێڵاوەکـەت دادەکەنـد، ئەویشیان هەروەك پێڵاوی راستە.. بەوپەڕی پەستیو مەستیو بێزارییەوە دەتکوتا بـە زەوییەکەو دەنگی دەدایـەوە، دەتـووت لـە هـەموو دونیـا پەسـتو توورەو بێزاریت، تەپەی دووەمو رادەکشایت.. تەپـەی یەکـەم، دووەم، یەکـەم، دووەم.. سەدەها شەو.. پاشان قەرەوێلەکەت دەکەوتە سەر زیکەزیك، یەك دوو چرکەش ئەو زیکە زیکە نەدەبڕایەوە، خشتە خش.. زیکـەزیك، پاشـان کپـیو بێدەنگییـەك، خامۆشـی قـووڵی نیوەشـەو.. ئـیتر دەمزانـی تـۆ خـەوتیت.. تـا بـەیانی.. دەبـووی بـە مـردووی سـەد سـاڵە، منـیش.. دەرحـاڵ بـە دوای تـۆدا دەخـەوتم، سـەدەها شـەو ئـاوا راهـاتم.. راهـاتن.. راهـاتن.. قالـە.. بـێ ئـەوەی هەسـت بـە خـۆم بکـەم ببـووم بـە سـەگەکەی پـاڤلۆڤ.. تـا نەخـەوتبایت نەدەخـەوتم.. بـە درێـژایی چـەندەها شـەو.. بـە هـەمان شـێوەو بـار، هـەمان رەنگو دەنگ، هەمان جووڵەو هەناسـەو ئیقـاع، کردنـەوەی دەرگـا، داخسـتن، کـزەی رۆنـی سـووتاو، بـۆنی چـا، پەنجەرەکردنـەوە، پێـوەدان، تەپـەی پـێڵاوی راستان، پاشـان هـی چـەپ، راسـت.. چـەپ، راسـت.. چـەپ.. دوو تەپـە.. بـوم.. بـوم.. یەکـەم.. دووەم.. زیکـەی قەرەوێلـە، خاوبوونەوەیـەك، خامۆشـی.. خـەوتن.. منـیش بـە دواتـەوە.. هـەروەك سـەربازێکی بـەوەفا کـە پێشـەواکەی خۆش بوێو لە شەڕی گەورەو بچوکدا هەر بە دوایەوە بێو قەت نەپرسێ.

کەچـی.. بـۆ بەدبـەختی مـن ئـەو شـەوە لـە هـەموو شـەوان درەنگـتر هاتیتـەوە، لـە پەنجەرەکـەوە تـۆم بینـی، بـە لارەلار بەسـەر پێپلیکەکانـدا هـەنگاوی سسـتو مەسـتو ماندووانـەت دەنـا، چـوویتەوە ژووری ژێـر بۆنکەوتووی ئارەقو ئارەقە، ژووری سەد رەنگو بێدەنگ، ژووری پـڕ نهێنـیو گریـانی نیوەشـەو، لاوکـی برینـدار، خـەمی بـێ سـەرەتاو کۆتـایی، خـەمی هەرەسـێکی مـەزن، ژووری خـەوتنو خـەیاڵو خـەونو غوربـەتو تـەنیایی،

دووباره بۆ سەدەمین جار گوێم هەڵخست، چاوەڕێ بووم بخەویت.. ئاخر بۆ بەیانی بەرگریم لە نامەی ماجستێرەکەم دەکرد، دەگەڕامەوە کن پیرەدایك، ماڵئاواییم لە بەغدای جەنجاڵو ژانەسەر دەکرد، دەچوومەوە دارستانە هێمنەکەی شارو گوێم لە کوکوختییەکان دەگرت، فرۆید لە خۆشیانا دەستی بە سمێڵیدا دێنا.. پاڤلۆڤ گلەیی لێدەکردم، چاوم بڕیبووە بنمیچەکە.. هاتوچۆ، تەپەتەپ، کزەی رۆن، بۆنی چا، گۆرانییەکی کپو خنکاو، پەنجەرە کردنەوە.. زیکەزیکی قەرەوێلە، پێڵاوی راستەت داکەندو.. چاوەڕێ بووم.. چاوەڕێ بووم.. چاوەڕێ.... ئەوەتا تەواو.. پێڵاوی راستەی داکەند.. ئێستاش پێڵاوی چەپی دادەکەنێو یەکسەر دەخەوێ.. منیش دەخەومو بەیانی هۆپ ماجستێر.. دەخەوێو دەخەوم، چاوەڕێ بووم.. چاوەڕێ.. کوانێ..؟ دەنگ نییە، دونیا کپو خامۆشە، قالە نەکەی ماڵم وێران کەی.. ئەوە چییە..؟ خەوتیت.. ئای قالە بۆ نەگبەتی من، ئەو شەوە، پێڵاوی چەپت دانەکەند، تەنها ئەو شەوە، رێکەوتی شووم، بە خەیاڵی سەرخۆشییەوە لەسەر قەرەوێلە راکشایتو دەرحاڵ خەوتیت، دیارە لە هەموو شەوێك مەستو ماندووتر بووی، بە پێڵاوی چەپەوە نووستیت، سەیرە.. منیش وەك تۆ راکشابوومو کەچی خەوم نەدەهات.. قالە.. شەوەهای شەو لەو پرۆگرامە لات نەدا.. کەچی ئەو شەوە، بۆ دواجار، بۆ دواشەو پێڵاوی چەپت دانەکەندو منیش خەوم لێزڕا.. هەرچەندی کردمو کۆشام.. نەخێر.. خۆم خستە سەر سك، کەوتمە سەر تەنیشت، چەپ، راست، سەرپشت، بەتانییەکەم بەسەر چاومدا دا، لە یەکەوە تا سەدم ژمارد، لە سەدەوە تا یەك، ژمارەی تەلەفۆنەکانم هێنایەوە یادی خۆم، ناوی زاناو داناکان، خەڵکانی گەڕەك، ژمارەی پاسەکانی بەغدا.. نەخێر خەوم لێنەکەوت، خەو بوو بە تەمو رەوییەوە، مێشکم تەقی، ئەوەندەی نەمابوو هاوار بکەم.. جنێوبارانت بکەم.. خەوم لێزڕا.. بۆ پێڵاوی

چـه‌پت داناكـه‌نیت..؟ هه‌سـتامه‌وه‌و بـه‌ نـاو ژووره‌كـه‌دا هـاتم‌و چـووم، لـه‌ پەنجەرەكەوە سەیری گلۆپـەكانی دەرەوەم كـرد، خۆشـیم لـەو دیمەنـە دڵـگیرە نەبینی، بێزار بووم.. تا دەهات دەنگ‌و رەنگ نەدەمان‌و شەو خامۆشتر دەبوو، شێت بووم، هەروەك بڵێی قاله دوژمنداری من بێ‌و لەو شەوەدا پێمبڕێژێ، بـۆ سەدەها شەو هەردوو پێڵاوەكەت دادەكەندو.. كەچی.. كەچی.. بـە تـووڕەیی پەنجەرەكەم كردەوە، دامخستەوە، ویستم وای بنـوێنم ئـارامم.. لەبەرخۆمـەوە گۆرانییەكم چڕی، راكشامەوەو سەیری بنمیچەكەم كرد.. نەخێر تازە تـەواو.. قاله سواری بەلەمی خەو بوو.. خۆی خستە باوەشی گەرداوێكەوە، لەو ئوتێلـە تەنها من نەخەوتبووم، سەیرێكی سەعاتەكەم كرد.. درەنگە، گێژو كاس بووم، سـەرم دەسـووڕا.. دواجـار بڕیـارم دا.. بـە پەلـە دەرگاكـەم كـردەوەو بـە پێپلیكەكاندا هەڵگەڕام، وەك پشیلەیەكی تۆقیـو، رووەو ژوورەكـەی تـۆ، خـۆم گـرت‌و دەرگاكـەم نەشـكاند، وەك پیـاوێكی شارسـتانی لـە دەرگـام دا.. دەرگـای داخراو لەسەر مەستێكی غەمگین‌و نامۆ.. جارێك، دوو، دە، چل.. پـەنجا جار لـە دەرگاكـەم دا، خـەریك بـوو هـەموو ئوتێلەكـە وەئاگا بـێ، تـۆ زۆر مەسـت بوویت، دواجار بە خاوەخاو دەرگاكەت كـردەوە، كـەلێنێكت تێخسـت، خـەو لـە چاوانتا شـكابوو، سـەرت هـەڵبڕی‌و لاوونیـو سـەیرێكی منـت كـرد، لەنێو ئـەو تاریكییەدا دەموچـاوت نوختەیـەكی رەش‌و گـەورە بـوو، بـاڵات لـە درەختێكـی ساوای بەر رەشـەبا دەچـوو، دەسـتەكانت دەلـەرزین.. هـەموو ئـازای جەسـتەت دەلەرزی، بە نەرمە تووڕەبوونێكەوە وتت:

((فەرموو كاك فەرهاد..!)).

ئای لەو خۆشییەی دایگرتم، خەنی بووم، كەواتـە تـۆ نـاوی مـن دەزانیـت، ئەوەنـدەی نـەمابوو لـە خۆشـیانا بچمە سـەربانەكەو خـۆم فـڕێ بدەمـە سـەر جادەكـە.. چۆن نـاوی منـت زانـی..؟ بـۆ..؟ دوای تـۆزێ بـە هێمنییـەوە.. بـە

ترس‌و لەرزو شەرمەوە.. وەك ترس‌و شەرمی ئەو رۆژەی لە پۆلەکە خۆم پیس کرد.. وتم:

((قالە گیان.. وا بزانم پێڵاوی چەپت دانەکەندووە.. من لە خوارەوە خەوم لێزڕاوە..!)).

دەمم تەتەڵەی کردو خەریك بوو لاڵ بم.. پاشان وتم:

((تکام وایە پێڵاوی چەپیشت دابکەنیت.. بەڵام بوەستە تا دەچمەوە ژوورەکەم..)).

ویستت دەرگاکە دابخەیت.. نەمهێشت:

((دایمەخەو تێم بگە.. بەیانی نامەی ماجسـ...... نەء.. تۆ دەبێ هەردوو پێڵاوەکانت.... هیچ.. نازانم بڵێم چ..؟ هەقە تۆ......)).

بە گومانەوەو مەستانە وتت:

((ئەوە تۆ دەڵێی چی..؟)).

((دەڵێم پێڵاوی چەپت دانەکەندووەو خەوتوویت..)).

((جا تۆ هەقی ئەوەت چییە..؟)).

((ئاخر من خەوم لێزڕاوەو راهاتووم کە تۆ....)).

((کە من چی..؟ کەس بەم نیوەشەوە بە خەڵکی رابواردووە..؟)).

((حەیفت نەکرد.. ئەمن چۆن..)).

((فەرهاد..)).

((بەڵێ..)).

((عەیبە بۆ تۆ.. برۆ بنوو..)).

ویستم تێت بگەیەنم کە چۆن بەو دوو تەپەیە راهاتووم.. دەمم داپچڕی‌و وتم:

((هەڵبەتە جەنابت ئاگات لەوە نییە کە من بەیانی......)) نەتهێشت

قسەکەم تەواو بکەمو بوویت بە هێزی رەشەباو دەرگاکەت لە رووما داخست، سونگییە ژەنگدارەکەت راکێشاو وەك تەرِك خۆت بەردایەوە سەر قەرەوێڵەکە، لە دەرگام دایەوە، نەتکردەوە.. زۆر وەستام.. پاڕامەوە.. لەودیو دەرگاکەوە تکام لێکردیت:

((لێم ببوورە..!)).

سوێندم خوارد کە نیازم خەراپ نەبووە.

((بمبوورە لە خەوم کردیت..!))

کەچی تۆ بێباکانە پرخەت دەهات، هەقتە.. ماندوویت، بەڵام منیش ماندووم.. زاڵم.. کافر.. قالە.. تۆ من ناناسیت.. دوو ساڵەو بانێکمان بەینە.. کەچی نامۆم بە دونیات، نامۆی بە دونیام، چۆن توانیت دڵم بشکێنیت..؟ خەڵکی داوای شتی زۆر گەورە لە یەکدی دەکەن، من چیم داوا لێکردووی.. دوو ساڵە دراوسێین.. هاوزمانو هاوخەمینو کەچی داوای جگەرەیەکم لێنەکردووی.. یەکەمجارە لێت دەپاڕێمەوە:

((پێڵاوی چەپت داکەنە..!))

ئاخر ئەمەیان پەیوەندی بە مەسەلەیەکی گەورەوە هەیە.. مەسەلەیەکی سایکۆلۆژی.. هەردوو پێڵاوەکانت دانەکەنیت.. گوێم لە دوو تەپە نەبێ: خەوم لێدەزڕێ، خۆت فێرت کردووم، وا راهاتووم.. ئیتر بۆ لێم زویر دەبیت؟ دەرگا دادەخەیت..؟

دەی قەیدی ناکا.. لێت دەبوورم، زۆر مەست بوویت، دەزانم دڵت چەندە پاکە.. بەیانی.. دوو بەیانی.. مانگێکی دیکەش بیرت بێتەوە بۆ ئەم دڵشکاندنەی من دەگریت، تۆ هەر سەپانو شوانو گاوانەکەی جارانیت.. خوا بتگرێ.. ئەو شەوە تا بەیانی گینگڵم دا.. ئەو شەوە تا بەیانی لەگەڵ سەگەکەی پاڤلۆڤدا ژیام، هەر ئەو شەوەش لە نامەی ماجستێرەکەم کەوتمە

گومان، زوڵمم لە پاڤلۆڤ کردبوو، هەر ئەو شەوە بیرم لە نەخۆشییەکانی خۆم کـــردەوە، کچـــە خاڵەکـــەم، پیرەدایـــك‌و خوشـــکەکانم، عەبـــەی توونچـــی، ئەشـکەوتەکانی دەروون، جەنگـەڵی چـڕو تـاریکی هەزاربەهـەزاری هەسـت‌و هۆشـی نـاوەوە، راهـاتن، بێئاگـایی.. هـەر ئـەو شـەوە کـە گەڕامـەوە ژوورەکـەم ئەمەم نووسی:

} قالە = پاڤلۆڤ

من = سەگەکەی پاڤلۆڤ

پێڵاوی چەپی قالە = داگیرساندنی گڵۆپی ژوورەکەی پاڤلۆڤ

تەپەی پێڵاو = پارچە گۆشتەکەی پاڤلۆڤ

خەوتنی قالە = لیکی دەمی سەگەکە

خەوتنی من = تێربوونی سەگە برسییەکە.. {.

ئای قالە.. تۆ.. میوانێکی نامۆی ئـوتێلێکی هـەرزانی بەغـدا وام لێدەکـەی تووشی دڵەڕاوکێ بم، سوپاسـت بکـەم یـان ئـەوەتا نـەفرەتت لێبکـەم، مـاچ یـان جنێوبارانـت کـەم، گـەر تـۆ پـێڵاوی چـەپت دابکەندبایـە مـن دەخـەوتم‌و بـۆ بەیانییەکـەی نامەکـەم دەخوێنـدەوە.. ئەوسـاش هۆڵەکـە سـەدەها کـۆتری چەپڵەی لێهەڵدەفڕی، بەڵام ئـەوەتا تـۆ پێڵاوەکـەت دانەکەنـدو منـیش خـەوم لێزڕا، هیلاك‌و ماندوو.. خوێندنەوەی نامەکەم دواخست.. ئێستا چـی بکـەم.. هـەر نامەکـە خـۆی بخوێنمـەوە یـان پەشـیمان ببمـەوە..؟ ئـای کـە فرۆیـد شاگەشـکە دەبـوو.. تـۆ هـەموو شـتێکت هەڵـگێڕایەوە، تـۆ.. سەرخۆشـێکی لانـــەواز.. کـــەوتووی ژێـــر بـــارو دەردێکـــی گـــەورە.. هاتیـــت‌و پـــاڤلۆڤ ـ ت سەرخستەوە.. چی بکەم.. تۆ بڵێی بە شـێتم نـەزانن گـەر پاشـگەز ببمـەوە..؟ دەترسم هەر لە هۆڵەکە چوارپەلم ببەستن‌و سواری ئۆتمبێلێکی رەشم بکەن.. بەرەو شێتخانە.. یان خەستەخانە.. قالە.. کوردانە فریام کەوە.. چی بکەم..؟

به‌رگری له‌ نامه‌كه‌م بكه‌م یان ئه‌وه‌تا دانه‌كه‌ندنی پێڵاوه‌كه‌تو خه‌وزڕانم به‌ تیۆره‌كه‌ی پاڤلۆڤه‌وه‌ گرێ بده‌مو مۆڵه‌تێكی تر له‌ لیژنه‌كه‌ وه‌ربگرم.. مێشكم ته‌قی.. بۆ له‌گه‌ڵما نایه‌یت..؟ وه‌ره‌ كن دكتۆره‌كانو باسی ئه‌و شه‌وه‌یان بۆ بكه‌.. تا باوه‌ڕم پێبكه‌نو نه‌ڵێن تێكچووه‌.. ڤاله‌.. من گرتوومی.. له‌ هۆڵه‌كه‌ باسی تۆ ده‌كه‌م.. ئه‌و رۆژه‌.. له‌ كۆتایی باسه‌كه‌مدا روو له‌ هه‌موویان ده‌كه‌مو ده‌ڵێم:

((به‌ڕێزان.. من له‌م نامه‌یه‌ی خۆم دوودڵم..!)).

پاشان به‌ دوورودرێژی ئه‌م چیرۆكه‌یان بۆ ده‌گێڕمه‌وه‌، ئه‌وساش.. ئا ئه‌وسا.. یان به‌ چه‌پڵه‌ هۆڵه‌كه‌ به‌ سه‌رما ده‌ڕمێنن یان ئه‌وه‌تا.. ده‌رم ده‌كه‌ن.. ئه‌ی كێ ناڵێ له‌سه‌ر شه‌ره‌فی حه‌قیقه‌تی زانستو پاكیم به‌ ئیمتیازه‌وه‌ به‌ڵگه‌نامه‌كه‌م ناده‌نێ..؟ وه‌لێ دووریش نییه‌ وا تێبگه‌ن تێكچوویمه‌.. دیاره‌ ئه‌وساش به‌ گومانه‌وه‌ سه‌ر له‌ بنگوێی یه‌كدی ده‌نێن تا چاره‌سه‌رییه‌ك بۆ نه‌خۆشێكی ترسناكو به‌سته‌زمانی وه‌ك من بدۆزنه‌وه‌.. تۆ بڵێی وابێ..؟ تۆ بڵێی.. ها..؟!!

(1985)

سلێمانی - ره‌شه‌مێ

پەراوێز:

1) ئەم چیرۆکە کەم تا زۆر پەیوەندی بە روانینو تیۆرەکانی پاڤلۆڤو فرۆیدەوە هەیە.

2) تەکنیکی چیرۆکەکە پەیوەستە بە ((قوتابخانەی شیکردنەوەی دەروون))ییەوە.. بە تایبەتی لە بواری تەڤاندنەوەی شتە شاراوەکان کە تەوژمی راستەوخۆو ناڕاستەوخۆی هۆشی گرتۆتە خۆی، هوشیاریو بێئاگایی.. لەپاڵ ئەوەشدا دان پیانانو دالغەو وڕێنەی تێهەڵکێش کراوە.

3) لەم چیرۆکەدا هەست بە دووبارەکردنەوەی هەندێ حاڵەت دەکەی.. ئەمەشیان هەر بە دەستی ئەنقەستە چونکە خزمەتی لایەنی هونەریو فیکری چیرۆکەکەم دەکا.. پەیوەندی بە راهاتنو ((پەرچەکرداری مەرجی – المنعكسات الشرطية))ی پاڤلۆڤەوە هەیەو بۆ سەقامگیربوونی حاڵەتێك گرنگی بە دووپاتکردنەوە دەدا.

4) بە رادەی یەکەم ویستوومە چیرۆکی حاڵەتێکی سایکۆلۆژی لێدەربچێ نەك تواندنەوەی تیۆرە سایکۆلۆژییەکان.

ش.ح.